Galeria Misterelor

JACQUES

FUTRELLE

Stăpânul diamantelor

Jacques Futrelle

STĂPÂNUL DIAMANTELOR

Traducere de
LIGIA CARANFIL

GRUPUL EDITORIAL CORINT

• I • PRIMUL DIAMANT •

Erau vreo treizeci sau patruzeci de scrisori adresate personal, „agoniseala” zilnică a capului unei mari companii comerciale, și o cutiuță simplă, ambalată în hârtie galbenă, de mărimea unui pachet de țigări, lungă de vreo șapte centimetri, lată de cinci și groasă de trei. Era legată strâns cu un șnur subțire de culoare stacojie și fără niciun fel de înscrisuri, cu excepția adresei destinatarului scrisă de mână precis, îngrijit, și a ștampilei poștale peste timbrul de zece cenți în colțul de sus, din dreapta. Acea pată, aproape indescifrabilă, arăta că pachețelul a fost înregistrat de Oficiul poștal din Madison Square la orele șapte și jumătate în seara precedentă.

Domnul Harry Latham, președintele în exercițiu al Companiei H. Latham, care-și avea sediul în Fifth Avenue, găsi scrisorile și micul colet pe masa de scris când pătrunse în biroul său la câteva minute după orele nouă. Simplul fapt că pachetul nu avea nicio adresă a expeditorului sau vreun semn de identificare de vreun fel îl făcu să-l ridice și să-l examineze, după ce îl scutură cu un aer întrebător. Pe urmă, fiindcă îi stârnise curiozitatea, tăie șnurul stacojiu cu un foarfece de argint, aflat la îndemână, și desfăcu ambalajul. Ieși la iveală o cutie din hârtie satinată, așa cum numai bijutierii folosesc, dar tot fără niciun fel de însemne, fără înscrisuri, nici sus, nici jos.

Mâna domnului Latham înlătură capacul cutiei, dezvăluind un strat de vată albă. Scoase stratul superior dinăuntru și acolo… acolo, cuibărit pe un fundal ca zăpada, strălucea de-ți lua ochii un singur diamant splendid de șase sau șapte carate. Miriade de culori jucau în apele lui albăstrii, ce

străluceau, străfulgerau orbitoare în clarobscurul încăperii. Domnul Latham respiră o dată adânc și se duse la fereastră, ca să examineze piatra în plină lumină a zilei.

Trecu un minut, poate mai multe, un moment de nedumerire, de admirație, vrajă, dar până la urmă se încumetă să scoată diamantul din cutie. Era perfect, din câte își putea da seama. Perfecte șlefuirea, culoarea și intensitatea. Era prismatic, strălucitor, uluitor. Valoarea lui? Nici măcar el nu putea să-și facă o părere – numai aprecierea competentă a expertului său era demnă de luat în seamă în privința asta. Dar un lucru înțelese pe dată: în stocul, valorând milioane de dolari, al pietrelor prețioase păstrate cu grijă în sipetele companiei sale, nu exista una comparabilă cu acesta.

Într-un târziu, tot fixându-l fascinat cu privirea, își aminti că nu-l cunoștea pe proprietar și, pentru a doua oară, examină ambalajul și cutia, pe dinăuntru și pe dinafară. În final, scoase stratul de vată inferior, căutând o carte de vizită sau vreun semn de alt soi. Cu siguranță, proprietarul unei pietre de o asemenea valoare nu ar fi atât de neglijent încât s-o trimită astfel, prin poștă, neînregistrat, fără nicio metodă de identificare! O altă cercetare mai amănunțită îl lăsă într-o stare de adâncă perplexitate.

Apoi îi veni o altă idee. Una dintre scrisori, desigur! Proprietarul diamantului îl trimisese așa, poate în vederea unei monturi, însă trimisese instrucțiuni într-un alt plic. Un lucru absurd, chiar nesăbuit, dar…! Și domnul Latham atacă teancul ordonat de scrisori din fața lui. Erau treizeci și șase la număr, dar niciuna nu se referea câtuși de puțin la diamant. Ca să fie total sigur, domnul Latham mai trecu și a doua oară prin corespondență. Poate că scrisoarea cu instrucțiuni fusese adresată companiei și îi revenise secretarului, domnul Flitcroft.

Se ridică să-l convoace pe domnul Flitcroft din camera alăturată, apoi se răzgândi, așeză cu grijă la loc diamantul în cutia pe care o puse într-un sertar al mesei sale de scris. Apoi îl chemă înăuntru pe secretar.

— Ți-ai văzut corespondența de dimineață? îl întrebă domnul Latham.

— Da, răspunse acesta. Tocmai am terminat.

— Ai găsit din întâmplare vreo scrisoare care să se refere la… adică a sosit vreo scrisoare astăzi, sau altă dată, cu instrucțiuni în privința unui singur diamant uriaș ce urma sau trebuia să fi ajuns prin poștă?

— Nu, nimic, veni răspunsul prompt. Singura scrisoare primită astăzi privitoare la diamante era o notificare a unui transport naval din Africa de Sud.

Pe gânduri, domnul Latham bătu darabana cu degetele pe masa de birou.

— Ei bine, aștept o astfel de scrisoare, îl instrui el. Când apare, te rog, atrage-mi atenția. Spune-i stenografei să intre la mine.

Domnul Flitcroft încuviință din cap și se retrase. Și, pentru câteva ore, domnul Latham se cufundă în rutina corespondenței. Numai o privire aruncată ocazional asupra cutiei din sertar și câteva momente de neatenție mai indicară interesul neabătut și curiozitatea crescândă pe care i le stârnise diamantul. Terminară și ultima scrisoare, iar stenografa se ridică să plece.

— Roagă-l pe domnul Czenki să vină până aici, îi ordonă domnul Latham.

Mai trecu un timp și apăru domnul Czenki. Era uscățiv și scund, cu ochii negri ca mărgelele, sprâncene stufoase și o cicatrice sinistră care se întindea de la bărbie până la falca dreaptă. Câștiga un salariu de douăzeci și cinci de mii de dolari pe an la Compania H. Latham, și merita de două ori mai mult pe-atât. Era expertul în diamante al firmei, iar de vreo cinci sau șase ani avea ultimul cuvânt în privința calității și a valorii lor. Fusese

lucrător la zăcămintele de diamant sud-africane. Cicatricea provenea de la o lovitură de *asagai*[1]. Era pe vremea când domnia lui Cecil Rhodes[2] se făcea pentru prima oară simțită pe acele meleaguri. Mai târziu, fusese angajat ca expert de Barney Barnato[3] la Kimberly și în cele din urmă ajunsese la Londra. Domnul Latham încuviință din cap când îl văzu intrând și scoase cutia din sertar.

— Am aici ceva la care aș vrea să te uiți, remarcă el.

Domnul Czenki scoase capacul și își răsturnă în palmă piatra strălucitoare. Rămase nemișcat pentru un minut sau două, scrutând-o, pe măsură ce o răsucea și o întorcea printre degete, apoi se apropie de fereastră, își potrivi o lupă pe ochiul stâng și continuă s-o studieze. Domnul Latham se legăna în fotoliu și îl fixa cu intensitate.

— Este cel mai perfect *bleu-blanc* pe care l-am văzut vreodată, declară într-un târziu expertul, îndrăznesc să afirm că este cel mai perfect din toată lumea.

Domnul Latham se ridică pe dată și se îndreptă cu pași mari spre celălalt, care tot răsucea nestemata printre degete, disecând-o, studiindu-i razele multicolore, măsurându-i fațetele cu un ochi priceput, cântărind-o cu vârful degetelor, căutându-i vreun defect posibil.

— Șlefuirea este foarte bună, continuă expertul. Desigur că va trebui să mă folosesc de instrumente care să-mi arate dacă este corectă din punct de vedere matematic. Iar densitatea, după cât îmi închipui, este… este de vreo șase carate[4], poate cu o fracțiune mai mult.

— Cât valorează? întrebă domnul Latham. Așa, cu aproximație?

— Știm că are o culoare perfectă, îi explică domnul Czenki cu precizie. Dacă, în plus, are și o șlefuire perfectă, iar intensitatea este cea corectă și densitatea este de șase carate sau cu o fracțiune

mai mult, valorează… cu alte cuvinte, dacă ăsta este cel mai perfect specimen din câte există, așa precum pare, valorează oricât ai dori să ceri pentru el… douăzeci, douăzeci și cinci, treizeci de mii de dolari. Cu coloritul ăsta și presupunând că este de șase carate, fie chiar și rău șlefuit, s-ar ridica la zece sau douăzeci de mii.

Domnul Latham își frecă fruntea. Și venise prin poștă, neînregistrat!

— N-ar fi posibil să ghicești de unde… de unde provine o asemenea piatră, din ce țară? îl iscodi curios pe expert. Ce părere ai?

Acesta făcu semn din cap că nu.

— Dacă m-ai pune să ghicesc, aș zice Brazilia, bineînțeles, răspunse el. Dar asta numai pentru că cele mai bune diamante *bleu-blanc* provin de acolo. Se găsesc peste tot în lume… în Africa, Rusia, India, China, până și în Statele Unite. Simplul fapt că are o culoare perfectă face inutilă orice presupunere.

Domnul Latham se cufundă în tăcere și, pentru o vreme, se plimbă încolo și încoace prin birou. Domnul Czenki rămase în picioare, așteptând.

— Te rog, află-i densitatea exactă, îi ceru brusc domnul Latham. Mai verifică totodată și șlefuirea. A intrat în posesia mea într-un fel mai curând… neobișnuit, și sunt curios.

Expertul ieși. O oră mai târziu se întoarse și depuse cutia albă, lucioasă, pe birou, dinaintea domnului Latham.

— Densitatea este de șase carate și trei șaisprezecimi, este absolut pe potriva diametrului centurii[5]. Fațetele bezel[6] sunt corecte din punct de vedere matematic până la ultima zecimală, la fel și tableta[7]. Fațetele din zona culetului[8] sunt la fel de exacte, douăzeci și cinci, cu tot cu el, în total cincizeci și opt la număr. Precum am zis, culoarea este fără greș. Cu alte cuvinte, continuă el fără ezitare, aș spune, în calitatea mea de expert, că este

cel mai perfect diamant din câte există la ora actuală în lume.

Domnul Latham îl privise în tăcere și încă mai continuă să tacă, așezat în fotoliu, preț de o secundă, după ce termină domnul Czenki.

— Și valoarea lui? întrebă într-un târziu.

— Valoarea lui! repetă uluit celălalt. Știți, domnule Latham, începu el dintr-odată, există sute de experți, cu acte în regulă, care cutreieră piețele de diamante din toată lumea în căutarea unor asemenea pietre. Așadar, dacă vă gândiți la o vânzare și la un preț, fiți primul care să-l ofere în străinătate. Neapărat!

Scoase iar din cutie gema strălucitoare, plină de irizări și aținti asupra ei o privire îngândurată.

— Nu se află piatră în coroana britanică, de exemplu, care s-ar putea măsura în vreun fel cu asta.

— Nici măcar Koh-I-Noor[9]? îl întrebă surprins domnul Latham.

Domnul Czenki făcu semn din cap că nu.

— Nici măcar Koh-I-Noor. Este mai mare, atâta tot, are o fracțiune peste o sută șase carate, dar nu are nici culoarea, nici șlefuirea ăstuia.

După o pauză, făcu:

— Mi-aș putea permite să întreb al cui este?

— Nu știu, răspunse încet domnul Latham. Nu știu, dar nu este al nostru. Poate mai târziu voi fi în măsură să…

— Poftim? îl întrerupse expertul curtenitor și pe figura lui, desfigurată de cicatrice, apăru o ușoară expresie de surpriză. Asta-i tot?

Domnul Latham încuviință absent din cap și domnul Czenki părăsi încăperea.

• II • „CIREȘEL ȘI CIREȘICA” •

Ceva mai târziu, când domnul Latham o pomi spre restaurant, își luă cu el cutiuța albă într-un buzunar ascuns al jachetei. Îi trecu prin minte că Schultze – Gustav Schultze, cel mai mare importator de pietre prețioase din America, se afla de obicei la club, unde lua masa de prânz și…

Îl găsi pe domnul Schultze, un neamț masiv și blond, șezând singur la o masă într-un separeu, contemplând Fifth Avenue cu gândurile aiurea și cu riduri în jurul ochilor albaștri, ce trădau perplexitatea. Neamțul își întoarse rapid privirile spre Latham, în timp ce acesta trăgea scaunul din latura opusă a mesei.

— Zdai gioz, Laadham, zdai gioz, îl invită el pe un ton exploziv. Togbai l-am drimiz be ghelner la der delevon ză îndrebe…

Exista o notă reținută de emoție în vocea neamțului, dar în clipa aceea domnul Latham nu o sesiză defel.

— Schultze, în ultimii zece ani ai importat, probabil, mai multe diamante decât oricare altul din Statele Unite, îl întrerupse el. Am ceva la care doresc să te uiți și tu. Poate, la un moment dat, să fi trecut prin mâinile tale.

Puse cutiuța satinată pe masă. Preț de o clipă, neamțul se holbă uluit la ea, după care mâna lui grasă se întinse s-o apuce și răsturnă diamantul pe șervețelul de pe farfuria lui. Apoi, încremeni pe scaun, continuând să-l fixeze, vrăjit, parcă, de razele scânteietoare, cu care-l săgeta din adâncurile lui albăstrii.

— Mein Gott, Laadham! exclamă el și, cu degete ușor tremurânde, ridică piatra și privi prin ea în lumină, cu un ochi critic.

Acesta se aplecă înainte peste masă, așteptând, urmărind, ascultând.

— Ei bine? întrebă nerăbdător, într-un târziu.

— Laadham, ăzda ezde der miragol! îi explică pe un ton solemn domnul Schultze, în spiritul filosofiei lui caracteristice, excentrice. Am der dubligadul agezduia, Laadham, geabădul, der migudzul bruder. Uide aigi!

Dintr-un buzunar ascuns al jachetei, scoase la vedere o cutiuță albă, lucioasă, identică cu cea pe care domnul Latham tocmai o așezase pe masă, după care înlătură cu grijă capacul.

— Uide, Laadham, uide!

Celălalt se uită și… i se puse un nod în gât! Zări „perechea” misteriosului diamant care încă se mai afla în palma întinsă a domnului Schultze.

— Zund gebede, Laadham, remarcă, într-un târziu, pe un ton bizar neamțul. A zozid brin bojdă adzi-dimineadza, egzagd ga und das, ambalat în chârdie, dar vără înzebde, vără nume, vără abrovări. Bur ji ziblu a fenit!

Cu mâna dreaptă, domnul Latham ridică al doilea diamant din stratul de vată și cu stânga îl luă pe celălalt din mâna neamțului. Apoi, unul lângă altul, le studie: culoare, șlefuire, diametru, intensitate, toate păreau la fel.

— Gebede, îdzi zig eu, repetă pe un ton apatic domnul Schultze. Girejel und Girejiga, năsgudzi din der ageeaji mamă und dadă. Laadham, ezde der miragol! Zund der gele mai vrumoaze din der lube… numai der bereghea lor.

— Ai făcut… începu domnul Latham și în vocea lui se distingea o notă bizară de incertitudine. Ai întreprins vreo expertiză asupra lui?

— Ja. I-ab măzurad indenzidadea, jlevuirea, fadzedele, und ezde pervegd. Und mă briteb să giudeg un diaband, Laadham, mai bide degât origine be lubea azda, îd avară de Czenki.

— Și densitatea?

— Gu preției jaze garade und drei jaizbredzegimi. Nu ezde o diverendză mai mare de doi be dreizegi îndre ele.

Domnul Latham nu-l scăpă din ochi pe importator, în timp ce se lupta să-și ascundă un tremur nervos, absurd din voce.

— Nu poate fi atât de mult, Schultze. Densitatea lor este exact aceeași.

Multă vreme rămaseră cei doi domni, holbându-se unul la altul cu privirile pierdute. Într-un târziu, neamțul, cu un prodigios suspin teutonic, puse la loc diamantul din mâna dreaptă a domnului Latham într-una din cutiuțele satinate și cu grijă îl ascunse într-un buzunar pântecos. Domnul Latham, mișcându-se mecanic, făcu același lucru cu celălalt.

— Ale cui sunt? întrebă el în cele din urmă. De ce ne sunt trimise nouă în felul ăsta, fără nume, fără vreo scrisoare cu instrucțiuni? Până nu am văzut piatra de la tine, am crezut că cealaltă mi-a fost trimisă de vreun smintit nesăbuit pentru montură, probabil, și că ar urma să vină și o scrisoare. L-am adus cu mine aici numai la gândul că era unul dintre importurile tale și că l-ai putea identifica. Dar de vreme ce tu ai primit unul în împrejurări ce par identice, acuma… se opri el disperat. Ce vrea să însemne asta?

Domnul Schultze ridică din umerii lui uriași și, îngândurat, scutură scrumul trabucului său în *consommé*[10].

— Jdii, Laadham, zise el încetișor, diabande ga aghezdea nu gresg în der gobagi. Nigi n-ab grezud ză egzizde o biadră de azebedea dibenziude în der Zdadele Unide al gărui brobriedar ză-bi vie dodal negunozgud. Gele gare ze avlă deja aigi le-am indrodus ghiar eu în dzară, magioridadea… Gele be gare nu le-ab aduz, le-ab băzdrad urma. Nu jdiu, Laadham, nu jdiu. Gu gâd drăiesg mai muld, gu adâd jdiu mai pudzin.

Cei doi bărbați își terminară în liniște prânzul frugal.

— Este evident, remarcă domnul Latham, în timp ce-și scotea șervetul de la gât, că diamantele ne-au fost trimise de una și aceeași persoană. Este clar că ne-au fost trimise cu un anume scop. Este limpede că, în timp, persoana care le-a trimis va ieși la iveală. Evident că s-a intenționat ca ele să semene ca două picături de apă. Prin urmare, hai să vedem dacă este chiar așa! Vino în biroul meu și să-l punem pe Czenki să-l cerceteze pe al tău. Șovăi o clipă. Ce-ar fi să mi-l lași mie? Vom încerca un mic experiment.

Așeză cu grijă giuvaierul pe care-l primi din mâna neamțului într-un buzunar la vedere și împreună se îndreptară spre biroul lui. Domnul Czenki, convocat, își făcu intrarea, iar domnul Latham îi înmână cutiuța neamțului.

— Ăsta-i diamantul pe care l-ai examinat pentru mine azi-dimineață, nu-i așa? îl întrebă.

Domnul Czenki îl scoase din cutia lui și îl cercetă superficial.

— Așa-i, răspunse după o clipă de gândire.

— Ești sigur? insistă domnul Latham.

Ceva în tonul vocii lui îl făcu pe domnul Czenki să-și ridice ochii negri ca mărgelele cu o expresie întrebătoare, preț de o secundă, după care se duse la fereastră și își potrivi din nou lupa. Rămase acolo câteva clipe, apoi declară hotărât:

— Este aceeași piatră.

— Ezde der miragol, Laadham, gând Czenki grejejde! explodă deodată neamțul. Aradă-i-l und be gelălald.

Ochii pătrunzători ai expertului trecură rapid de la unul la altul. Pe urmă, fără un cuvânt, patronul lui scoase a doua cutiuță și o deschise. Domnul Czenki se holbă neîncrezător la cele două diamante perfecte și, până la urmă, le așeză unul lângă altul pe o foaie de hârtie, se întoarse la fereastră și se așeză. Cei doi negustori de diamante

rămaseră în picioare lângă el, urmărindu-l cu ochi curioși în timp ce întorcea și răsucea pietrele sub lupa lui puternică.

— Că tot veni vorba, îl întrebă domnul Latham, într-un târziu, pe un ton ascuțit, n-ai avea curajul să ghicești pe care dintre aceste pietre le-ai studiat azi-dimineață, nu-i așa?

— Nu, răspunse domnul Czenki tăios, până nu le cântăresc.

— Și dacă au densitatea identică?

— Nu, răspunse iar domnul Czenki. Dacă densitatea lor este identică, atunci nu mai există nicio diferență, cât de mică, între ele.

• III • JOI LA ORA TREI •

Domnul Latham trecu prin corespondența de după-amiază într-o grabă febrilă și nu găsi nimic. Domnul Schultze ajunse la același rezultat ceva mai reflexiv. Nici în dimineața următoare nu veni nimic prin poștă. În jurul orei unsprezece, sună telefonul de pe masa de lucru a domnului Latham.

— Fido în biroul meu, îi ceru domnul Schultze cu un entuziasm gutural… Mein Gott, Laadham, der…! Fido în biroul meu, Laadham, und adu der diabandul!

Domnul Latham se duse. Acum, în biroul domnului Schultze se aflau șefii primelor cinci firme de bijuterii ca mărime din America, ce reprezentau, probabil, o zecime din comerțul cu diamante din întreaga țară. Îi găsi pe ceilalți patru adunați în jurul unei măsuțe pe care domnul Latham descoperi, cu răsuflarea tăiată, încă patru replici ale misteriosului diamant din buzunarul său.

— Bune-l aigea gioz, Laadham, îl instrui domnul Schultze. Zund doade gebede, ga zwei bigăduri de abă, „girejei und girejigi”.

Domnul Latham puse în tăcere al cincilea diamant pe măsuță și, preț de câteva minute, cei cinci bărbați rămaseră nemișcați uitându-se, mai întâi la diamante, apoi unul la celălalt, și din nou la diamante. Domnul Solomon, șeful firmei Solomon, Berger & Company, cu vorba scorțoasă, rupse tăcerea:

— Toate acestea au venit ieri-dimineață prin poștă, câte unul fiecăruia dintre noi, așa cum acesta a ajuns la dumneavoastră, îl informă pe domnul Latham. Domnul Harris, de față, de la Harris & Blacklock, aflase că eu primisem o

asemenea piatră și a adus-o pe cea primită de el pentru comparație. Am făcut împreună câteva investigații și am descoperit că un duplicat a ajuns la domnul Stoddard, de la Hall-Stoddard-Higginson. Toți trei am venit aici să vedem dacă domnul Schultze ne-ar putea oferi ceva informații, iar domnia sa v-a contactat telefonic.

Domnul Latham ascultă placid.

— Este cu adevărat de neconceput, izbucni el. Ce… ce să însemne asta?

— Înzeamdă, îi răspunse filosofic importatorul german, gă dagă diabande ga agezdea dod gondinuă ză abară în velul ăzda, adungi în urmădoarele drei ludi nu for mai falora nigi gingi gendzi găleada.

Adevărul acestei observații îi izbi simultan pe ceilalți patru. Până atunci nu existase decât sentimentul admirației și al nedumeririi. Acum își dădură limpede seama că diamantele, chiar și de mărimea și frumusețea acestora, se vor ieftini dacă vor tot pica din cer. Iar conștientizarea acestei posibilități uluitoare făcu cele cinci minți de profesioniști să gândească împreună. În primul rând, era necesar să se afle câți alți bijutieri mai primiseră duplicate. După aceea, era necesar să se afle de unde veneau. A fost adoptat un plan și a fost ordonată pe dată începerea unei anchete.

— Neabărad dre' ză egzizde gefa în zbadele lor, declară domnul Schultze… Ge adume?… Nu ne-au vozd drimize ele degeaba!

În următoarele șase zile, vreo zece detectivi particulari s-au ocupat de acest mister, având foarte puține indicii la îndemână. Ei căutară prin registre de hotel, îi interogară pe producătorii de cutiuțe, îi bătură la cap pe funcționarii de la Poștă, îi scoaseră din minți pe mai-marii Poștei, iar totalul informațiilor culese de ei fu zero, cu excepția deplinei certitudini că numai cei cinci primiseră asemenea diamante.

Și, între timp, capii celor mai mari cinci companii de bijuterii din New York căutau cu asiduitate prin corespondența lor zilnică scrisul ordonat, care apăru în dimineața celei de-a opta zi. Domnul Latham scotocea nervos prin corespondența lui personală, ce nu fusese încă deschisă, când dădu peste… un plic pătrat, alb, simplu, trimis de aceeași mână îngrijită care mai trimisese și cutiuțele. Se prăbuși în scaun și îl deschise cu degete nerăbdătoare. Înăuntru se afla următoarea scrisoare:

Dragă domnule,

Cu o săptămână în urmă mi-am luat libertatea să vă trimit dumneavoastră și fiecăruia dintre ceilalți patru bijutieri de excepție din oraș, *ale căror nume le cunoașteți*, *câte un singur diamant mare de o raritate excepțională în privința culorii și a șlefuirii. Vă rog să-l acceptați ca pe un dar din partea mea. Fiți atât de amabil să transmiteți complimentele mele celorlalți patru domni și să-i asigurați că și ale lor au fost tot cadouri.*

Credeți-mă, *n-am avut nicio intenție să fac un mister din asta. A trebuit*, *însă*, *neîndoielnic*, *să vă atrag atenția și n-am găsit un mod mai sigur decât acesta. În schimbul valorii gemelor*, *am să vă rog pe dumneavoastră și pe ceilalți patru în cauză să-mi acordați o audiență în biroul dumneavoastră săptămâna următoare*, *joi după-amiază*, *pe la orele trei. V-aș ruga să aduceți asta și la cunoștința celorlalți*, *împreună cu faptul că vor mai fi prezenți*, *alături de noi*, *cei trei experți a căror judecată o veți accepta cu toții.*

Cred că veți aprecia necesitatea păstrării secretului în această chestiune, cel puțin deocamdată.

Cu respect,

E. Van Cortlandt Wynne

Erau prezenți la apel, toți în păr – domnul Latham, domnul Schultze, domnul Solomon, domnul Stoddard și domnul Harris. Experții, asupra cărora se căzuse de acord, erau placidul domn Czenki, domnul Cawthorne, un englez, angajatul firmei Solomon, Berger & Company, și domnul Schultze, care recunoscu cu gravitate că era primul expert din țară, după domnul Czenki. Părerea lui fu acceptată unanim de ceilalți. Locul de întrunire era sala de ședințe a Companiei H. Latham.

La un minut după orele trei, intră un funcționar cu o carte de vizită și i-o înmâna domnului Latham.

— Domnul E. Van Cortlandt Wynne, citi cu glas tare domnul Latham și fiecare dintre cei prezenți în încăpere se foi puțin în scaune.

Apoi, domnul Latham îi ordonă funcționarului:

— Să intre, te rog.

— Agum, domdilor, observă sentențios domnul Schultze, fom fedea ge-i de făgud.

Funcționarul ieși. O clipă mai târziu, își făcu apariția domnul Wynne. Era înalt și subțire, cu ochi jucăuși și o grație înnăscută. Cu o ținută perfectă și siguranță de sine, dar fără nici cea mai mică urmă de egoism în maniere sau înfățișare – întruchipa un exemplu de tânăr om de afaceri din New York, curtenitor și sprinten. Purta un costum din tweed, iar în mâna stângă ținea o valijoară din piele întoarsă. Rămase în picioare preț de o clipă, în cadrul ușii, întâmpinând cu un surâs deschis privirile scrutătoare ale bijutierilor întruniți. Nimeni nu scoase un cuvânt câteva secunde – se

priviră doar – și, într-un târziu, domnul Wynne îi întrebă, uitându-se de la unul la altul:

— Domnul Latham?

Acesta se ridică în picioare cu o subită conștientizare a responsabilităților sale de gazdă temporară și urmară prezentările. Domnul Wynne trecu de-a lungul mesei, strângând pe rând mâinile celor prezenți, până ajunse în dreptul domnului Czenki. Domnul Latham le făcu cunoștință.

— Domnul Czenki, repetă domnul Wynne, iar ochii lui rămaseră pironiți asupra expertului preț de o clipă. Numele dumneavoastră mi-a trecut atât de des pe la urechi, încât aproape am rămas cu sentimentul că v-aș cunoaște dinainte.

Domnul Czenki făcu o plecăciune în tăcere.

— Să fie același domn Czenki care a fost asociatul domnului Barnato și al domnului Zeidt? continuă tânărul.

— Așa este, da, replică expertul.

— Și mai cred, de asemenea, că ați prestat anumite lucrări speciale pentru profesorul Henri Moissan[11] din Paris?

Ochii negri ai expertului părură pentru o secundă să scruteze figura celuilalt, după care încuviință din cap.

— Am efectuat câteva teste pentru el, adevărat, se hotărî el să mai adauge.

Domnul Wynne trecu de cealaltă parte a mesei lungi și se opri în capul ei. Domnul Latham se afla la dreapta lui, domnul Schultze la stânga, iar domnul Czenki ședea la celălalt capăt al mesei, cu fața la el. Valijoara din piele întoarsă se afla pe podea, la picioarele domnului Wynne. Preț de o clipă, se lăsă în voia plăcerii de a contempla diversele expresii de interes întipărite pe figurile din jurul mesei.

— Domnilor, începu el apoi, voi toți, probabil, ați văzut scrisoarea mea către domnul Latham, sau cel puțin vi s-a adus la cunoștință conținutul ei, așa încât înțelegeți că diamantele care v-au fost

expediate prin poștă sunt în proprietatea voastră. Nu reprezint o instituție filantropică pentru ajutorarea negustorilor de diamante, se opri arborând un ușor surâs, căci darurile sunt preliminare pentru o propunere de afacere în toată regula – o metodă de a vă atrage atenția și, în sine, o rambursare parțială, dacă mi-este permis să o spun, pentru orice temeri sau inconveniențe care ar fi cauzate de apariția lor. Exisă numai cinci pe lumea asta, sunt exact la fel și vă aparțin. Vă implor să le acceptați cu complimentele mele.

Domnul Schultze își înclină puțin scaunul înapoi, pentru a studia mai bine figura tânărului.

— Voi face câteva declarații importante, continuă tânărul, dar fiecare dintre ele poate fi demonstrată aici și acum. Nu ezitați să mă întrerupeți, dacă vă vine prin minte vreo întrebare, întrucât tot ce vă voi comunica este vital pentru fiecare dintre voi, dat fiind că este în joc blocarea traficului mondial de diamante. Se apropie catastrofa, domnilor, se apropie – la fel de inevitabil precum noaptea urmează zilei – dacă nu faceți nimic să o opriți la timp. Puteți să preveniți lucrul ăsta cu o acțiune concertată, printr-o modalitate pe care am să v-o explic mai târziu.

Se opri și privi de-a lungul mesei. Doar figura domnului Czenki rămăsese impasibilă.

— De la deschiderea zăcămintelor din Africa de Sud, își reluă domnul Wynne liniștit expunerea, s-au descoperit diamante în valoare de aproximativ cinci sute milioane de dolari. Și vom zice, în mod arbitrar, că toate celelalte zăcăminte de diamante din lume, inclusiv din Brazilia și Australia, au produs altele în valoare de cinci sute milioane de dolari – cu alte cuvinte, din 1868 încoace, s-au introdus pe piață diamante în valoare de aproximativ un miliard de dolari. Domnilor, asta reprezintă milioane și milioane de carate – patruzeci, cincizeci, șaizeci de milioane de carate pe puțin, să zicem. Vă rog, să vă gândiți o clipă la

aceste cifre. Acum, dintr-odată, și încă în secret, producția de diamante din lume a crescut de cincizeci de ori – asta însemnând, domnilor, că într-un an eu pot plasa… alte diamante în valoare de un miliard de dolari, la prețurile de acum, pe piața de desfacere, în următorul an, la fel, și tot așa la nesfârșit. Cu alte cuvinte, am descoperit rezerva nelimitată.

— *Mein Gott*, undze ezde? întrebă neamțul cu sufletul la gură.

Impasibil, domnul Wynne se aplecă înainte peste masă și privi cu ochii pe jumătate închiși chipurile dinaintea lui. Expresia predominantă era cea a incredulității, cuplată cu nedumerirea. Domnul Harris, a cărui figură mai trăda și altă emoție, își împinse scaunul, ca pentru a se ridica. O ușoară cută pe frunte era singura dovadă a interesului manifestat de domnul Czenki.

— Nu sunt nebun, domnilor, continuă tânărul om de afaceri, după o clipă, și vocea lui perfect normală păru să-l liniștească pe domnul Harris, căci acesta rămase pe scaun. Diamantele sunt astăzi o certitudine, cu o valoare neștiută de milioane de dolari, dar mai există și plictisitoarea muncă de șlefuire a lor. Există, stivuite la fel ca și cartofii – îmi bag ambele mâini într-un sac și le scot pline de pietre la fel de perfecte ca și cele trimise vouă.

Se îndreptă puțin și figura lui, de o profundă seriozitate, se relaxă ușor.

— Cred că am înțeles de la dumneavoastră, domnule Wynne, că puteți demonstra orice aserțiune pe care ați face-o, aici și acum? sugeră domnul Latham cu o răceală de gheață. Mi se pare mie, sau asemenea declarații extraordinare ca acestea necesită o dovadă imediată?

Domnul Wynne se întoarse și îi zâmbi.

— Aveți toată dreptatea, admise el.

Apoi, adresându-se tuturor:

— N-are sens să detaliem prea mult valoarea diamantelor colorate, căci cele mai rare și mai prețioase dintre toate sunt cele de un roz perfect, un albastru perfect și un verde perfect.

Scoase o cutiuță albă, lucioasă, din buzunarul său și o deschise.

— Vă rog, fiți atât de amabil și uitați-vă la ăsta, domnule Czenki.

El rostogoli de-a lungul mesei un obiect cu scânteieri trandafirii și un diametru de vreo doi centimetri, în direcția domnului Czenki. Strălucea și licărea în alunecarea lui, cu acele raze orbitoare care nu lăsară nicio îndoială asupra a ceea ce era. Fiecare dintre cei așezați la masă se ridică și se înghesui în jurul domnului Czenki, care ținea în palma sa o sferă cu sclipiri de foc, pentru ca ei s-o studieze mai bine. Fu o secundă tensionată, în care tuturor li se tăie respirația.

— Este un diamant! remarcă domnul Czenki, ca și cum chiar el s-ar fi îndoit. Un roz profund, șlefuit ca o sferă perfectă.

— Valorează o jumătate de milion de dolari pe puțin! exclamă domnul Solomon aproape furibund.

— Și ăsta, vă rog.

Domnul Wynne, de la celălalt capăt al mesei, rostogoli o altă sferă strălucitoare în direcția lor, aceasta de un verde la fel de strălucitor și de catifelat ca și verdele crud al primăverii, prismatic, licărind, radiind. Ochii de mărgele ai domnului Czenki fulgerară în timp ce-o prinse și o ținu pentru ca ceilalți s-o vadă, în vreme ce o bizară emoție dinăuntru îl făcu să strângă sălbatic din dinți.

— Încă unul, mai zise domnul Wynne.

Și o a treia sferă se rostogoli de-a lungul mesei. Aceasta era albastră, de un albastru pal ca al unui cer luminat de razele lunii. Laturile rotunjite captară lumina din ferestre și o iradiară înapoi.

Iar acum, cele trei nestemate se aflau una lângă cealaltă în palma deschisă a domnului Czenki, în

vreme ce primii cinci comercianți de diamante din Statele Unite căscau ochii la ele. De emoție, fața domnului Latham se făcu de un alb cadaveric, cea a neamțului de un roșu aprins, iar pe a celorlalți se putu citi uimirea, admirația, respectul. Numai figura domnului Czenki rămase impenetrabilă.

• IV • REZERVA NELIMITATĂ •

— Vă rog să vă așezați cu toții, le ceru domnul Wynne, care încă mai stătea în picioare, degajat și stăpân pe sine, la căpătui mesei.

Sunetul vocii lui readuse calmul în sinea celorlalți, iar ei își reluară locurile, toți cu excepția domnului Cawthorne. Acesta se duse la o fereastră cu cele trei sfere în mâna lui și rămase acolo în picioare, examinându-le sub lupă.

— Dumneavoastră, domnilor, cunoașteți cu siguranță forma naturală a diamantului în stare brută? își reluă domnul Wynne seria de întrebări. Aici am o duzină de specimene care v-ar putea interesa: octaedrul{12}, dodecaedrul romboidal{13}, triakisoctaedrul{14}, hexakisoctaedrul{15}.

Le împrăștie de-a lungul mesei cu un gest larg al mâinii, pietre inerte, incolore, variind ca mărime de la cea a unui bob de mazăre la cea a unei arahide.

— Și acum, vă întrebați dumneavoastră, de unde vin?

Ceilalți încuviințară din cap în unanimitate.

— Va trebui să postulez un fapt pe care îl cunoașteți cu toții, ca parte a răspunsului la această întrebare, replică domnul Wynne. Un diamant perfect este un diamant perfect, indiferent de unde vine – Africa, Brazilia, India sau New Jersey. Nu există nici cea mai mică variație în valoare, dacă piatra este perfectă. Toate astea fiind adevărate, nu vă privește, în calitatea voastră de comercianți, de unde provin ele. Vă este suficient că ele se află aici și, aflându-se aici, vă reamintesc necesitatea unei acțiuni concertate pentru a păstra diamantul ca obiect de valoare.

— Adzi dziz gă der brodugzia bondială a grezgud de gingidzeji de ori? sugeră domnul Schultze. Ză îndzelegem gă-l dofedidzi gu agezdea?

Tânărul schiță un surâs și scoase o gentuță de piele dintr-un buzunar interior. Desfăcu mai multe elastice din jurul ei și se întoarse iarăși către domnul Czenki.

— Domnule Czenki, am auzit că acum câțiva ani ați avut șansa de a studia Koh-I-Noor. Așa-i?

— Așa-i.

— Mi se pare că diamantul a fost temporar scos din montura lui și dumneavoastră ați fost unul dintre cei trei experți cărora li s-a încredințat sarcina de a selecta patru pietre de colorit identic pentru a fi montate alături de el?

— Într-adevăr, consimți domnul Czenki.

— Ați ținut Koh-I-Noor în palma dumneavoastră și ați fi capabil să-l identificați?

— Eu aș fi în stare să-l identific, spuse domnul Cawthorne cu hotărâre.

Se întoarse repede de la fereastră. Era prima oară când lua cuvântul. Domnul Wynne ocoli masa, îndreptându-se spre domnul Czenki, iar domnul Cawthorne se apropie de ei.

— Să presupunem, atunci, că dumneavoastră, domnilor, examinați asta împreună, le propuse domnul Wynne.

Scoase o nestemată imensă și scânteietoare din gentuța de piele și o ținu departe de corp pentru ca toată lumea să o poată vedea. Apoi, o așeză cu grijă pe masă, în fața experților. Ceilalți se sculară în picioare și se holbară fascinați.

— Pe Jupiter! exclamă domnul Cawthorne.

Timp de câteva minute, cei doi experți studiară uriașul diamant, de o sută șase carate și o fracțiune, sub lupele lor. În final, domnul Cawthorne îl ridică în mână și se duse la fereastră. Domnul Czenki și cu neamțul îl urmară.

— Domnilor, și domnul Cawthorne se întoarse acum brusc spre fețele celorlalți, acesta este… Koh-I- Noor! Domnul Czenki n-a zis nimic, dar și eu m-am numărat printre cei trei experți care au avut șansa să examineze acel diamant. Acesta este Koh-I-Noor!

Ochi uluiți, curioși, se întoarseră spre domnul Wynne, care zâmbea. Pe fața lui se citi o întrebare în vreme ce se uita la domnul Czenki.

— Este fie Koh-I-Noor, fie un duplicat identic, răspunse acesta din urmă.

— Este Koh-I-Noor, repetă cu încăpățânare domnul Cawthorne.

— Mi ze bare mie, se amestecă domnul Schultze, gă dagă der Koh-I-Noor ar libzi, ginefa ar vi audzid, nu-i aja? Eu n-ab audzid de azda. Domdul Czenki a văzud o grejeală alaldăieri… boade o vededzi und adzi?

— Ați făcut… o greșeală, pot să vă asigur, domnule Cawthorne, remarcă liniștit domnul Wynne. Identificați această piatră cu Koh-I-Noor, desigur, după un mic defect la una dintre fațetele adiacente culetului. Defectul este cunoscut oricărui expert în diamante… greșeala pe care o faceți este un compliment pentru replica de față.

Își reluă poziția la capul mesei, iar domnul Schultze se așeză lângă el. În ceea ce-l privea, depășise de mult stadiul uimirii. Domnul Czenki se lăsă din nou în scaun.

— Și acum, domnule Czenki, în calitatea dumneavoastră de expert, care ziceți că ar fi cel mai perfect diamant din lume? îl întrebă domnul Wynne.

— Cele cinci pietre *bleu-blanc* pe care le-ați expediat acestor domni prin poștă, răspunse fără șovăire expertul.

— Poate ar fi trebuit să specific: cel mai perfect diamant cunoscut în lumea largă, adăugă surâzător domnul Wynne.

— Regentul[16].

Încă o dată, domnul Cawthorne se uită în jur, cu uimire în priviri. Ceilalți încuviințară din cap, aderând la opinia domnului Czenki.

— Regentul, da, fu de acord domnul Wynne. O sută treizeci și șase de carate și trei pătrimi, șlefuit în formă de briliant, purtat de Napoleon la mânerul sabiei lui. Astăzi se află la Muzeul Luvru din Paris, în proprietatea guvernului francez, estimat la un preț de două milioane și jumătate de dolari.

Mâna lui dispăru, iar, în gentuța din piele. Printre vârfurile degetelor, când și-o scoase, scânteia o altă nestemată imensă. O lăsă în mâna domnului Schultze.

— Iată o altă dovadă că producția de diamante a crescut de cincizeci de ori.

Domnul Schultze păru cuprins de amețeală, pe măsură ce întoarse pe toate fețele diamantul. După un moment, îl rostogoli mai departe pe masă, fără un cuvânt.

— Tot un duplicat, iar domnul Wynne aruncă o privire domnului Cawthorne. Ar fi fost logic să fi auzit ceva, dacă ar fi dispărut din Luvru.

Se întoarse din nou spre domnul Schultze.

— Aș mai adăuga că această creștere de cincizeci de ori a producției nu este valabilă numai pentru pietrele mici, continuă el batjocoritor. Sunt de toate mărimile și valorile. Mai doriți un exemplu?

Mai scoase o altă nestemată din cutiuță și o ținu departe de corp preț de o secundă.

— Orlov[17]! constată cu respirația tăiată domnul Solomon.

— Nu, îl corectă tânărul, și ăsta este un duplicat. Originalul se află în sceptrul rusesc. Este o replică, culoarea, densitatea și șlefuirea fiind identice, de o sută nouăzeci și trei de carate, aproape la fel de mare cât un ou de porumbel.

Și iarăși domnul Wynne își trecu privirea de-a lungul mesei. Deodată, uimirea sinceră dispăru de pe figurile celor prezenți și el descoperi doar

interesul tensionat al unui public urmărind un jongler dibaci. O vreme, domnul Schultze studie duplicatul lui Orlov, apoi îl trecu celorlalți experți.

— Der barele diaband Cullinan[18], gândărejde numai zwei zau drei pfundzi, se interesă neamțul pe un ton de o profundă resemnare. Boade îl afedzi deja und be el brin zăguledz?

— Nu încă, fu răspunsul domnului Wynne, dar s-ar putea să-l găsesc în următoarea mea călătorie în străinătate. Cine știe?

Se lăsă o tăcere lungă și plină de tensiune. Domnul Czenki așeză mecanic cele trei sfere și replicile într-un mic șir ordonat pe masă, în fața lui, iar pietrele brute lângă ele – diamante în valoare de șase, șapte, opt milioane de dolari.

— Domnilor, v-ați convins? îi întrebă deodată domnul Wynne. Mai există vreo urmă de îndoială în mintea cuiva de aici asupra imensei descoperiri care face posibilă producția tuturor acestora?

— Ezde un miragol, domdule Vynne, admise cu gravitate neamțul, după o scurtă pauză. Îd vadza noazdră ezde gefa gum nu z-a bai fădzud be lubea azda. Eu m-am gonfinzd.

— Până în acest moment, domnilor, Cartelul De Beers[19] a deținut controlul pieței de diamante, anunță domnul Wynne, dar de acum, din acest moment, eu dețin controlul. Îl am aici, în palmă, cu rezerva nelimitată de care dispun. Vă ofer o șansă de a preveni anihilarea acestei piețe. Rămâne la latitudinea voastră. Dacă dau drumul la diamante în valoare de un miliard de dolari în cursul anului, vă ruinați… cu toții. Știți asta, nici nu mai trebuie să vă spun. Și, domnilor, puțin îmi pasă de consecințe.

— Ce propuneți? murmură domnul Latham, a cărui față de un alb cadaveric, era descompusă de uimire. Ce propuneți? repetă el.

— Stați puțin, se amestecă protestând domnul Solomon și se întoarse spre tânăr. Cartelul controlează piața, grație unui stoc de zece sau

cincisprezece milioane de dolari. Să înțelegem că aveți mai mult de atât, gata pentru a intra pe piață, chiar din acest moment?

Domnul Wynne se aplecă și ridică valijoara din piele întoarsă care fusese până atunci uitată pe podea. O deschise și o întoarse cu susul în jos peste masă. Când o ridică iar, sub ochii căscați ai adunării de bijutieri se desfășura o priveliște pe care umanitatea în toată istoria ei n-a mai cunoscut-o și care nici măcar prin vis nu i-a trecut – o grămadă uriașă de diamante lucitoare, scânteietoare, colorate, prismatice, radiind orbitoare. Răpăiau ca pietricelele pe masa din mahon, alunecând unul pe lângă altul, ca pe urmă, într-un târziu, să încremenească într-o strălucire multicoloră, ce aproape că orbi asistența.

— Și acum, domnilor, pe masă în fața dumneavoastră se află diamante în valoare de treizeci de milioane de dolari, anunță calm domnul Wynne. Toate sunt perfecte, numai unul și unul, și îmi aparțin. Știu de unde provin. N-aveți de unde să aflați și nici nu vă privește. Sunteți mulțumiți?

Domnul Latham căscă niște ochi ce păreau să-i sară din orbite, după care, cu un scurt țipăt dezarticulat, se prăbuși înainte pe masă, cu capul pe brațe. Importatorul neamț se sculă în picioare cu o sudalmă teutonică și se lăsă iar în scaun. Domnul Solomon își afundă mâna în grămada scânteietoare și râse prostește. Ceilalți rămaseră tăcuți, uluiți, copleșiți. Domnul Wynne ocoli masa și culese sferele și replicile, punându-le în buzunarul său. După aceea, își reluă vechea poziție.

— V-am expus cazul meu, domnilor, continuă el cu voce joasă, aproape în șoaptă. Acum ajungem și la propunerea mea. Pe scurt, este următoarea: voi distruge rezerva nelimitată cu o condiție. Mă voi lega să păstrez secretul, la fel ca și voi. Vă voi garanta că nicio nestemată din această sursă nu va mai fi oferită pe piață sau personal, dacă voi,

domnilor, și continuă într-o manieră emfatic hotărâtă, veți cumpăra de la mine la jumătate din prețul pe care îl plătiți acum pe carat, diamante în valoare de o sută milioane de dolari!

Făcu o pauză. Nimeni nu scoase niciun sunet și nu făcu nicio mișcare.

— Veți putea să le introduceți pe piață după cum veți cădea de acord, încet, prevenind astfel orice fluctuație materială în privința valorii, continuă el. Cum să păstrați secretul acestei uriașe rezerve și, totuși, să permiteți încă funcționarea celorlalte mine de diamante din lume este marea problemă căreia va trebui să-i faceți față.

Se aplecă înainte, culese un pumn din grămadă și le puse la loc în valijoara din piele. Pe celelalte le mătură cu mâna, după aceea o închise.

— Vă las o săptămână, să vă hotărâți ce-i de făcut, concluzionă el. Dacă îmi acceptați propunerea, atunci peste șase săptămâni, începând de joia viitoare la orele trei, voi aștepta o plată în numerar de zece milioane de dolari pentru o porție de pietre gata șlefuite chiar de azi. În decursul unui an, toate diamantele vă vor fi livrate și tranzacția va fi încheiată. (Șovăi o clipă.) Îmi pare rău, domnilor, dacă termenii vi se par duri, dar cred că, după un răgaz de gândire, veți cădea de acord că v-am făcut o mare favoare venind aici, în loc să ies pe piață și să o distrug. Voi solicita joia viitoare, la orele trei, răspunsul dumneavoastră. Asta-i tot. Bună ziua!

Ușa se deschise și se închise în urma lui. Trecură unul, două, trei minute, fără ca nimeni să scoată vreun cuvânt. Într-un târziu, neamțul se ridică încet în picioare cu un suspin.

— Origub, domdilor, remarcă el, vlăgăul ăla are o groază de diabande.

• V • ISTEȚUL DOMN BIRNES •

La câteva minute după orele patru, domnul Wynne străbătu agale imensul departament de vânzări *en détail* al companiei domnului Latham, iar un portar în uniformă îi deschise ușa de la intrarea principală, ca să poată ieși. De îndată ce se găsi pe trotuar, elegantul stăpân al celor mai multe diamante din lume zăbovi destul de mult cât să-și pună mănușile, zvârlind cu nepăsare sub un braț valijoara din piele întoarsă, plină cu nestemate de mai multe zeci de milioane de dolari. Apoi o coti pe Fifth Avenue în direcția 34th Street. Un pungaș trecu pe lângă el în fugă, îl cântări cu o privire grăbită, după care își urmă drumul, în căutarea unei prăzi mai promițătoare.

Simultan cu apariția domnului Wynne, se puseră în mișcare trei bărbați ai căror ochi de copoi rămăseseră pironiți timp de o oră și mai bine pe intrarea în sediul firmei domnului Latham. Unul dintre ei, Frank Claflin, se afla chiar pe celălalt trotuar, plimbându-se alene, din toată aglomerația de trecători grăbiți și bine îmbrăcați fiind singurul care părea să hoinărească fără vreo țintă anume. Altul, Steve Birnes, șeful firmei Birnes Detective Agency, se ivi din holul unei clădiri învecinate cu cea care adăpostea H. Latham Company și o porni în spatele domnului Wynne, la vreo treizeci de pași în urma acestuia. Cel de-al treilea, Jerry Malone, se afla pe Fifth Avenue, la câțiva metri distanță, îndreptându-se domol spre ei.

Domnul Birnes își potrivi pașii cu cei ai domnului Wynne, mergând pe urmele lui, și după aceea, părând să fie sigur că nu poate fi zărit de o privire întâmplătoare a tânărului, își șterse ostentativ fața cu o batistă, pe care o scutură ușor

spre stânga în vreme ce și-o punea la loc în buzunar. Claflin, de cealaltă parte a străzii, înțelese din asta că urma să continue pe Fifth Avenue până în 34th Street, la următoarea intersecție, și să o ia la stânga pentru a detecta oricare tramvai în care domnul Wynne s-ar putea urca, iar un vizitiu de pe stradă, care nu se mișcase de pe capra lui, înțelese din asta că urma să o pornească încet în urma domnului Birnes și să fie pregătit pentru orice eventualitate.

La jumătatea distanței dintre 33rd Street și 34th Street, Jerry Malone se apropie și trecu pe lângă domnul Wynne fără să-i arunce măcar o privire, îndreptându-se spre șeful lui.

— Treci în urma mea, îi aruncă înțepat lui Malone, fără să se uite în jur. Am s-o iau înainte și am s-o cotesc spre est, în 34th Street, ca să nu-mi scape dacă sare într-o birjă. Claflin l-a văzut luând-o spre vest.

Domnul Wynne se afla, probabil, la vreo zece metri distanță de intersecția dintre 34th Street și Fifth Avenue, când domnul Birnes îl depăși. Ochii acestuia adăstară îngânduraţi pe spinarea lată a detectivului, în vreme ce se întoarse și o luă pe strada perpendiculară, după ce aruncă o privire rapidă și calculată unei trăsuri care se apropia. Apoi, tânărul zâmbi. Se opri pe bordura trotuarului destul ca să lase timp unui automobil să treacă, după care își urmă drumul, traversând 34th Street spre centrul orașului și, întorcându-se hotărât, îl privi cu îngândurare pe domnul Birnes. După aceea, se sprijini de stâlpul unui felinar și însemnă ceva pe un plic.

O trăsură închisă își făcu intrarea pe Fifth Avenue, înaintând în zigzag. În clipa în care ajunse la jumătatea lui 34th Street, domnul Wynne ridică mâna, iar birja se opri lângă el. Spuse ceva vizitiului, deschise portiera și urcă. Domnul Birnes surâse încrezător. Așa, deci, asta era, eh? Traversă,

de asemenea, și ridică mâna. Trăsura care se ținuse în urma lui se ivi pe dată.

— Acum, Jimmy, treci la treabă, îi dădu indicații domnul Birnes, în vreme ce se urca în trăsură. Nu-l pierde pe individ din vedere și, când oprește, oprești și tu.

Birja domnului Wynne trecu nestingherită pe bulevard, croindu-și drum șerpuit printre celelalte vehicule, în vreme ce domnul Birnes o urmărea cu o privire concentrată. Numărul i se bălăbănea pe o plăcuță albă atârnată la spate, după cum tocmai observă el din întâmplare.

„Se duce la Grand Central Station, pot să pun pariu”, își zise în gând.

Dar trăsura închisă nu întoarse în 42nd Street, pe care o lăsă în urmă, apoi depăși Domenico’s, catedrala, Plaza, se îndreptă spre 59th Street, și continuă să pătrundă și mai mult în inima orașului. Nu se grăbea – înainta doar constant. Dar, de îndată ce scăpă din încrengătura care culmina la intrarea în Central Park din 59th Street, mai acceleră un pic. Lăsând în urmă 64th Street, 65th, 66th și, intrând în 67th Street, încetini și opri pe trotuarul de vizavi.

— Oprește în fața unei uși, Jimmy, ordonă în grabă detectivul.

Jimmy se supuse cu grație, iar domnul Birnes coborî din birja lui, la câțiva metri de trăsura închisă. Jucă un teatru complicat, prefăcându-se că-l plătește pe Jimmy, timp în care îl urmări cu privirea pe domnul Wynne. Acesta coborâse, de asemenea, și îl plătea pe vizitiu. Micuța valiză din piele întoarsă se afla pe asfalt între picioarele lui, în vreme ce el se scotocea în portmoneu. Se ajunse la o înțelegere, vizitiul încuviință din cap, dădu bice calului și își continuă traseul pe Fifth Avenue.

„Acuma, el nu i-a comandat tipului ăluia să se întoarcă, altfel nu l-ar fi plătit, raționă detectivul. În concluzie, se află în apropiere de destinația lui.”

Dar domnul Wynne părea să nu se grăbească defel. Rămase pe loc, preț de un minut, însoțind cu privirea vehiculul care se îndepărta, fapt care îl determină pe domnul Birnes să înceapă o discuție cu Jimmy în privința sumei la care trebuia să se ridice cursa. Și-au jucat scena admirabil. Dacă domnul Wynne ar fi tras cu urechea, ar fi putut chiar auzi ceva din furtunoasa dispută. Fie că asculta, fie că nu, se întoarse și îl privi pe domnul Birnes în față până când, într-un târziu, detectivul recunoscu că trebuia să se facă nevăzut.

Cu o ultimă explozie verbală, îi dădu o bancnotă lui Jimmy și se întoarse să urce treptele casei. Nu avea nicio treabă acolo, dar trebuia să facă ceva.

Jimmy își întoarse trăsura și se îndepărtă la trap pe Fifth Avenue, ca să aștepte noi ordine la adăpostul vreunei fundături. Iar domnul Birnes fu nevoit să urce scările, în vreme ce domnul Wynne încă mai zăbovea la colțul străzii. Dar cum păși pe a treia treaptă, ghici – chiar dacă în aparență nu-și întorsese privirea într-acolo, tot știu – că tânărul își ridicase mâna în care ținea un mic plic alb. Ba mai știu și că acesta rămăsese cu ochii la el.

Era ceva nemaipomenit! Încet-încet se dumiri detectivul că tânărul încerca să-i atragă atenția. Dacă ar fi luat în seamă semnalul – evident făcut cu această intenție – ar fi însemnat să admită că îl urmărea și, dându-și seama de asta, mai urcă două trepte. Domnul Wynne mai flutură încă o dată plicul, după care îl împături de două ori și îl aruncă în crăpătura unei guri de canal de lângă el. După aceea se întoarse spre est, porni să coboare pe 67th Street și dispăru din vedere.

Detectivul îi observase jocul, fără să-i scape nimic, și rămase perplex. Așa ceva nu i se mai întâmplase nicicând. Totuși, primul lucru ce-i mai rămânea de făcut era să nu-l scape din ochi pe tânăr, așa încât coborî scara și se grăbi spre 67th Street, oprindu-se doar să cerceteze împrejur cu luare-aminte, înainte de a trece de colțul străzii.

Domnul Wynne se plimba agale, la câțiva metri distanță de el, fără să dea impresia că i-ar păsa de ceea ce se întâmpla în urma lui. Inevitabil, ochii domnului Birnes fură atrași de gura de canal de vizavi. Un colț al hârtiei albe licărea zeflemitor. Ce naiba voia să însemne asta?

Fiindcă și el era om, domnul Birnes trecu strada și apucă plicul. Când îl desfăcu și se uită la adresa scrisă cu creionul, rămase cu gura căscată, într-o atitudine de înmărmurire grotescă. Îi era adresată chiar lui, Steve Birnes, șef al firmei Birnes Detective Agency. Domnul Wynne continuă să nu-și întoarcă privirile înapoi, așa încât detectivul îl urmări mai departe, deschizând din mers plicul, înăuntru se afla un bilet care-l anunța pe scurt:

> *Adresa mea este la nr… pe 37th Street. Dacă trebuie neapărat să mă vedeți, vă aștept acolo în jurul orei șase, azi după-masă.*
>
> *E. Van Cortlandt Wynne*

Asta era, poate, cea mai savuroasă festă ce i se jucase vreodată domnului Birnes. Este greu de închipuit o situație mai jenantă pentru un copoi profesionist, decât să se trezească dintr-odată confidentul celui pe care îl urmărea. Dar făcea într-adevăr domnul Wynne din el un confident? Ah! Asta era întrebarea! Admițând că tânărul știa cine era el și că îl urmărea, nu era această franchețe aparentă tocmai o încercare de a-l face să-i piardă urma? Avea să vadă el, domnul Birnes.

Își iuți puțin pasul, apoi încetini instantaneu, pentru că domnul Wynne se oprise la colț cu Madison Avenue și, cum tocmai atunci se opri din goana lui un tramvai tras de cai, se dădu jos de pe trotuar ca să urce în el. Domnul Birnes traversă în grabă strada și, dintr-o săritură îndemânatică, se aruncă în el din mers. Domnul Wynne avansase și tocmai se așeza, detectivul rămăsese în vagonul

din spate, acoperit generos de masa de carne a unui grăsan și se mândri în sinea lui că domnul Wynne nu-l observase. Trăgând cu ochiul peste un umăr uriaș, detectivul îl mai putea urmări pe tânăr.

Îl văzu plătindu-și biletul și, pe urmă, îl observă cum își puse valijoara din piele întoarsă pe genunchi și o deschise. Neștiind ce se afla în ea, domnul Birnes era curios să vadă ce scotea de acolo. Nimic nu ieși din ea – era goală! Nu mai era nicio îndoială, întrucât domnul Wynne o deschise larg și o întoarse pe dos, ca s-o scuture bine. Faptul că valijoara era goală nu-i spuse nimic detectivului, așa încât nu-și făcu niciun fel de griji în privința asta.

Tânărul coborî din tramvai pe 34th Street, la capătul sudic al pasajului din Park Avenue, pe ușa din față, iar domnul Birnes se dădu jos la ultima. Domnul Wynne trecu grăbit pe lângă el în vreme ce urca scările și schiță un ușor surâs – numai o părere! El străbătu tot Park Avenue spre 37th Street, se opri acolo și pătrunse într-o casă aflată cam la mijlocul străzii, cu o cheie de yală. Detectivul aruncă o privire numărului înscris pe clădire și se posomorî… era chiar numărul menționat în biletul ce-i fusese adresat! Iar domnul Wynne intrase cu o cheie! Ceea ce însemna, fără nicio îndoială, că el… totuși locuia acolo, așa cum declarase!

Dar atunci de ce se mai angajase în cursa aceea inutilă cu trăsura pe Fifth Avenue? Dacă nu făcea niciun secret față de nimeni din adresa lui, de ce se abătuse atât amar de drum din calea lui? Detectivul nu putea răspunde. În vreme ce frământa aceste întrebări în minte, zări o servitoare ieșind din casa învecinată cu cea în care intrase tânărul și se duse întins la ea, s-o ia la întrebări.

Locuia un anume domn Wynne la ușa de alături? Da. De cât timp locuia acolo? De cinci sau șase luni. Casa era în proprietatea lui? Nu. Proprietarii plecaseră în Europa pentru un an și el

o închiriase mobilată. Nu, domnul Wynne n-avea familie. Locuia împreună cu doi servitori, un bucătar și o menajeră. Nu observase niciodată nimic neobișnuit la el, la servitori sau la casă. Da, ieșea în oraș în fiecare zi, cu treburi. Nu, nu știa cu ce se ocupă, dar îi lăsa impresia că ar fi agent de bursă. Și cu asta basta.

Dintr-o cabină telefonică din apropiere, domnul Birnes le pasă detaliile lui Claflin și lui Malone – care se întorseseră între timp la birou – pentru a pune sub strictă urmărire casa. După aceea, detectivul se îndreptă la pas spre Fifth Avenue și apoi coborî pe bulevard, apropiindu-se de clădirea companiei domnului Latham. Acesta avea să-l primească – da. De fapt, domnul Latham, zorit de evenimentele din ultimele două ore, surprins de afacerea cu diamante în valoare de o sută milioane de dolari care i se băgase pe gât cu grație, dar nu mai puțin tranșant, și mânat de cea mai vie curiozitate, fu încântat să-l vadă pe domnul Birnes.

— I-am luat adresa de acasă, se lăudă el pentru început.

Bineînțeles că etica profesională nu-l lăsa să-i dezvăluie cum o aflase.

— Deja înregistrăm un progres, comentă cu viu interes domnul Latham. Asta-i bine.

Apoi, detectivul povesti în detaliu ce auzise de la servitoare, adăugând, ici și colo, tot felul de concluzii de-ale sale.

Domnul Latham se minună până peste poate.

— A încercat el să ne încurce când a ieșit, continuă să-i explice domnul Birnes, dar lațul fusese bine pus și nu mai avea nicio scăpare.

Cu unele omisiuni minore, relată cursa de trăsuri până în 67th Street, călătoria înapoi cu un tramvai spre oraș și, ca un convingător detaliu de circumstanță, adăugă incidentul valizei goale.

— Goală? repetă uluit domnul Latham. Ai zis că era goală?

— Goală de sufla vântul prin ea, îl asigură plin de sine detectivul. A întors-o pe dos și a scuturat-o.

— Atunci ce s-a ales de ele? vru să știe domnul Latham.

— Să se aleagă de ce?

— De diamante, omul lui Dumnezeu! – unde au dispărut diamantele?

— Păi, nu mi-ați spus nimic de diamante, cu excepția celor cinci de alaltăieri, îi aminti cu răceală detectivul. Instrucțiunile dumneavoastră s-au limitat la tot ce se putea afla despre individ – cine este, cu ce se ocupă, unde se duce și tot restul. Ăsta este raportul meu preliminar. Nu mi-ați zis nimic de diamante.

— N-am știut că le avea la el, izbucni irascibil domnul Latham. Valijoara aia goală, omule… când a plecat de aici era plină cu milioane… vreau să zic, cu o mare cantitate de diamante.

— O mare cantitate de… începu detectivul și, apoi, se îndreptă în scaun, căscând ochii la domnul Latham.

— Dacă valiza era goală când s-a urcat în tramvai, se repezi febril domnul Latham, atunci nu vezi că a reușit să se debaraseze cumva de diamante între momentul plecării lui de aici și cel în care tu ai observat că era… goală? Cum a reușit să scape de ele? Unde le ține? Și de unde le ia?

Domnul Birnes scrâșni din dinți posomorât și îi scăpărară ochii. Acum își dădea el seama de ce domnul Wynne se angajase în inutila cursă cu trăsura pe Fifth Avenue, ca să aibă timp să se debaraseze de diamante! Exista un complice – în jargonul detectivilor cea de-a doua persoană este întotdeauna complice – în acea trăsură închisă! Totul fusese aranjat dinainte. Tânărul îl acoperise de ridicol pe el, Steven Birnes! Fără chef, detectivul recunoscu în sinea lui că nu știuse dacă se mai afla cineva în acea birjă, când domnul Wynne s-a urcat în ea și… și…! După aceea își aminti că tot aflase ceva… numărul birjei!…

Se ridică brusc, luminat la față de o mare hotărâre.

— Ale cui erau diamantele? întrebă el.

— Ale lui, din câte știm noi, răspunse domnul Latham.

— Cât valorau?

Domnul Latham îl măsură cu o privire îngrijorată.

— Nu pot să-mi iau libertatea să-ți dezvălui asta, domnule Birnes, îl lămuri el într-un târziu. Sunt într-un număr mare și valorează… o sumă enormă de bani. Și niciunul nu are montură. Cred că știi destul.

Pentru detectiv, păru chiar îndeajuns cât aflase.

— S-ar putea să am ceva în plus de raportat în seara asta, îl avertiză pe domnul Latham. Dacă nu, am să vă mai caut mâine, tot aicea.

Ieși. Zece minute mai târziu, discuta la telefon cu un prieten din cadrul poliției. Registrele de acolo îi indicară că licența acelei birje pe care o urmărise era trecută pe numele unui oarecare William Johns. Era de găsit, de obicei, în jurul stației de trăsuri din Madison Square și locuia în Charlton Street.

• VI • FEMEIA MISTERIOASĂ •

Călcâiele grăbite ale domnului Birnes băteau fără milă caldarâmul din Fifth Avenue în drum spre Madison Square. Acolo găsi un lung șir de birje lângă bordură, în total vreo douăzeci sau treizeci. Cea de-a cincea trăsură din coadă avea numărul pe care-l căuta. Detectivul chicoti. Și acolo, lângă ea, stătea în picioare William Johns, angajat într-un schimb de măscări cu un birjar, în vreme ce cu un ochi pândea vreo eventuală ocazie. Era prea ușor! Domnul Birnes zăbovi ca să se felicite pentru minunata lui perspicacitate, după care i se adresă vizitiului.

— Ești William Johns? se răsti la el.

— Chiar el în persoană, dom' polițai! răspunse inimos vizitiul.

— Azi după-masă, la orele patru și câteva minute, ai mers pe Fifth Avenue și te-ai oprit la colț cu 34th Street ca să iei un client – un tânăr.

— Așa-i.

— L-ai dus până în 67th Street, colț cu Fifth Avenue, continuă detectivul fără să-i lase timp celuilalt să nege ceva.

— Departe de mine gândul să-ncerc să vă aburesc, dom' polițai! răspunse vizitiul cu o exuberanță enervantă. Am făcut și asta.

— Cine era omul acela? îl descusu cu răceală detectivul.

— Să mor dacă știu! Nu l-am mai văzut niciodată!

Detectivul se uită la vizitiu cu ochi acuzatori. Apoi, ca-ntr-o doară, își întredeschise haina și Johns întrezări licărul unei insigne argintii. Ar fi putut fi doar din întâmplare, desigur, totuși…

— Acum, Johns, cine era bărbatul din birjă, când te-ai oprit să-l iei pe cel de-al doilea în 34th Street?

— Greșit, dom' polițai, zâmbi cu gura până la urechi vizitiul. Nu era niciun bărbat.

— Nu încerca să negi…

— Nu era bărbat, dom' polițai. Era femeie.

— Femeie! repetă detectivul. Femeie!

— Să-mi sară mie ochii, dacă nu era femeie… o femeie oarecare. Și, dom' polițai, era așa un merișor, o piersicuță, tare frumușică, adăugă el, aflându-se în treabă.

Domnul Birnes contemplă îngândurat trotuarul de vizavi pentru câteva minute. Deci fusese o femeie! Ei îi predase domnul Wynne conținutul săculețului, într-o trăsură, pe o arteră aglomerată, chiar sub nasul lui!

— Stăteam la coadă acolo, puțin mai în față, se apucă să-i explice Johns. Cam pe la patru fără un sfert, cred, apare ea. Se urcă în trăsură, după aceea îmi zice să merg încet pe Fifth Avenue ca, în jur de patru și cinci, cam așa, să trec pe 34th Street. Dacă un băiat tânăr cu o valiză mă chema de la colț, trebuia să opresc și să-l las să intre, după care urma să urc pe Fifth Avenue. Dacă nu eram oprit, trebuia s-o iau în continuare pe 35th Street, s-o tai prin Madison Avenue, să cobor în 33rd Street, apoi să mă întorc în Fifth Avenue și să trec iar prin 34th Street, spre centru. Tipu' cu valiza ne-a ochit din prima.

— Și pe urmă? vru să știe nerăbdător detectivul.

— Am continuat pe Fifth Avenue, după cum m-au cârmit, iar tipu' dinăuntru m-a oprit pe 67th Street. A ieșit și mi-a dat o hârtie de cinci, zicându-mi să mai merg câteva străzi, apoi să mă întorc și s-o duc pe doamna înapoi, pe 58th Street, la stânga din Sixth Avenue. S-a comis. Asta-i tot. Ea a urcat scările și a fost ultima oară când am mai văzut-o.

— Avea la ea vreun săculeț?

— Mda. Era cam cât un joben.

Oricât de explicite erau informațiile, nu duceau nicăieri, pare-se. Domnul Birnes înțelese măcar atâta lucru, că totuși mai exista o șansă, una mică de tot, ca el să-i prindă urma fetei la colț de stradă, în care caz, oricum, merita să încerce.

— Cum arăta ea? Cu ce era îmbrăcată? mai întrebă.

— Avea lucruri din alea albastre, făcute la comandă, cu o pălăriuță asortată, cu o pană lungă la ea, îi răspunse îndatoritor vizitiul. Era frumoasă ca o… ca o… era o frumusețe, dom' polițai, ce mai! Da' cam slăbuță, și avea tot felul de peri pe cap, maronii, aurii, tot soiul de peri. Să tot fi avut vreo douăzeci și doi, douăzeci și trei de anișori, poate, și… și… dom' polițai, era tare fainã, asta-i tot.

În cursul unei zile, călătoreau în trenuri suspendate[20] vreo o mie de femei care să corespundă la modul general descrierii de față. Domnul Birnes suspină, în timp ce-și aminti de asta. Și totuși, tot s-ar fi putut să dea rezultate. Pe urmă, îi veni o altă idee.

— Te-ai uitat din întâmplare în trăsură după ce tânăra a plecat? îl chestionă.

— Nu.

— Ai mai avut vreun client de-atunci?

— Nu.

Detectivul deschise portiera trăsurii și aruncă un ochi. Poate că mai găsea vreo mănușă rătăcită, vreo batistă, vreun indiciu ceva mai precis, decât această vagă relatare. Nu găsi nimic. Ba da, pe naiba! Era… ceva… o dungă albă sub marginea pernei de la scaun! Degetele pline de speranțe ale domnului Birnes o traseră afară. Era un plic alb, sigilat și… și pe el, adresa lui!

Dacă sunteți pe atât de isteț pe cât îmi închipui, veți găsi aceasta. Adresa mea este la numărul… pe 37th Street. Voi fi

încântat să vă văd, dacă veți binevoi să treceți.

E. Van Cortlandt Wynne

Era de-a dreptul deconcertant.

• VII • UN MESAGER ÎNARIPAT •

Un porumbel alb ca neaua coborî în zbor din albastrul cerului și se așeză pe cea mai înaltă traversă de pe zgârie-norul Singer. Rămase acolo pentru o vreme, cu aripile strânse, în zgomotul ciocanelor, iar un lucrător, de departe, aflat pe o grindă din oțel ce se ținea într-un echilibru precar, se opri din trudă ca să contemple pasărea cu ochi prietenoși. Porumbelul îi întoarse privirea fără teamă.

— Ei bine, bătrâne, dacă mi-ar fi tot atât de ușor ca ție să mă urc până aici și să cobor din nou, aș dormi și eu mai liniștit, remarcă nonșalant muncitorul.

Vietatea scoase un gângurit drept răspuns. Schelarul întinse o mână să-l mângâie, dar porumbelul își luă repede zborul; cu aripile albe larg întinse, se roti o dată în jurul schelăriei din oțel, apoi se îndreptă ca o săgeată spre nord. Lucrătorul urmări cu privirea pata de nea, până când se pierdu iar în zările albastre, după care se întoarse la treaba lui.

Vreo zece minute mai târziu, domnul E. Van Cortlandt Wynne, așezat la un birou în locuința sa din 37th Street, fu trezit din gânduri de clinchetul delicat al unui clopoțel. Își înălță ochii, se ridică din scaun și urcă, aproape zburând, scările ce duceau la acoperiș. O jumătate de duzină de păsări se înălțară în jurul lui, fluturând din aripi, când deschise trapa. Ușa porumbarului din spatele clădirii era închisă. Domnul Wynne o deschise, intră înăuntru și detașă un sul de foiță de piciorul porumbelului de nea. Îl desfășură nerăbdător. Acolo stătea scris:

Sunt în siguranță. Te iubesc.

D.

• VIII • CÂTEVA IPOTEZE •

Domnul Gustave Schultze îl vizită în trecere pe domnul Latham și ascultă cu sprâncenele încruntate relatarea sintetică a raportului preliminar pe care detectivul îl redactase cu o zi în urmă.

— Domnul Birnes a plecat de aici cam inopinat, îi explică în concluzie domnul Latham, cu promisiunea că o să mai treacă pe la mine, fie aseară, fie astăzi. N-a apărut încă și nu este sigur că, atunci când va veni, va mai fi în stare să adauge ceva nou la ceea ce știm până acum.

Mătăhălosul neamț rămase, o vreme, așezat pe scaun, cu ochii în gol.

— Der marea îndrebare, Laadham, remarcă el într-un târziu, cu gravitate, ezde de unte le ia Vynne.

— Știu… știu, răspunse cu nerăbdare domnul Latham. Asta-i chiar problema pe care încercăm s-o rezolvăm.

— Und dagă nu-l redzolfăm, Laadham, fa drebui ză vagem cum dzige el, continuă încet domnul Schultze. Und z-ar budea ză drebuiazgă origum ză vagem gum zbune el.

— Să cheltuim o sută milioane de dolari pe diamante într-un an, numai noi cinci? întrebă celălalt. Este aberant.

— Ezde aberand, se grăbi să încuviințeze neamțul, dar nu ezde un argubend. Rămase tăcut preț de câteva minute. De unte le ia? De unte le ia? repetă el, dus pe gânduri. Gredzi, Laadham, gă ar bozibil să vagă gondrabandă de diabande în faloare de zweizegi, dreizegi, o zudă milioane de dolari?

— Bineînțeles că nu, sosi răspunsul.

— Adungi, dagă n-au fenit brin gondrabandă, drebuie ză vie undeva dregude în regizdrele fămii, nu-i aja?

Domnul Latham pocni din degete când își dădu, deodată, seama de această posibilitate.

— Schultze, cred c-am dat de-un fir! exclamă el entuziasmat. Sigur că ar fi fost trecute pe listele de la vamă. Și gândește-te puțin, tariful pus pe ele trebuie să fi fost enorm, așa de enorm încât… încât… și își pierdu tonul plin de speranță, așa de enorm că ar fi trebuit să fi auzit și noi ceva, când s-ar fi scris despre asta în ziare.

— Mda, fu de acord domnul Schultze. Diabande ga dubligadele lui der Koh-I-Noor, der Orlof, und der Reghent n-ar vi budud drege nighiodadă de famă, Laadham, vără ză adragă adendzia, ajadar?

Domnul Latham încuviință tacit printr-o mișcare a capului. Domnul Schultze ședea privindu-l cu ochii pe jumătate închiși.

— Und dagă ele nu zund în regizdrele fămii, continuă el fără grabă, und n-au vozd aduze brin gondrabandă, adungi, Laadham… adungi… *Mein Gott*! Nu îndzelegi?

— Să văd ce?

— Adungi zund broduze în dzara azda!

Preț de unul-două minute, domnul Latham încremeni în scaun, privindu-l pe celălalt drept în ochi. La început fu pradă uluirii, care cedă treptat locul incredulității și, la urmă, își scutură capul.

— Nu, răspunse el. Nu.

— Laadham, noi ameriganii brodugem orige, continuă cu răbdare neamțul. Brin o mie obd zude badruțegi und obd habar n-afeam de aurul din Galivomia. Iar abia în o mie obd zude nouățegi und badru am avjad und noi gă Klondike era blin de aur. Gele mai mari țăgăbinde de diabande, din gâde jdim, ze avlă în Avriga, dar be la o mie obd zude jaițegi und jaze habar n-afeam! Nu făd de ge n-am broduge diabande.

— Dar uite ce-i, Schultze, obiectă domnul Latham, este… este ceva nemaiauzit.

— Aja a vozd und râul Miții țibi bână a vozd dezgoberid, argumentă neamțul plin de sine. Ejdi neguzdor de diabande, Laadham, dar du nu gunojdi brea mulde dezbre brovenienza lor. Ezde aigi Czenki? Drimide dubă el. Jdie mai mulde dezbre diabande degâd origide alginefa.

Domnul Latham trimise un curier după Czenki, care apăru câteva minute mai târziu. În ochii negri ca mărgelele i se citea curiozitatea și își plecă fruntea în semn de salut la vederea domnului Schultze.

— Zdai gioz, domdule Czenki, îl invită neamțul. Zdai gioz, rezbiră adâng, ji aboi bovezdejde-i gâde geva dezbre diabande domdului Laadham.

— Vă rog, despre ce este vorba? îl întrebă domnul Czenki pe domnul Latham.

— Domnule Czenki, aveți vreo idee clară în privința provenienței diamantelor? începu domnul Latham.

— Nu, răspunse celălalt fără să șovăie.

— Este posibil ca ele să se găsească în… în Statele Unite? continuă domnul Latham.

— Desigur. S-ar putea găsi oriunde.

— Care vasăzică, s-au mai găsit… vreodată… diamante în Statele Unite?

— Da, deseori. Unul foarte mare a fost descoperit în 1855 în Manchester, pe celălalt mal al râului James, în Richmond, statul Virginia. Cântărea douăzeci și patru de carate după șlefuire și cred că este cel mai mare găsit vreodată în țara asta.

Domnul Latham păru surprins.

— Mă uimești, remarcă el.

— Zdai du budzin und o ză de laze lad, se amestecă încrezător domnul Schultze. Unde în aldă barde z-au mai găzid diabande în Zdadele Unide, Czenki?

— În California, în Carolina de Nord și în Hali County din Georgia, se grăbi expertul să dea răspunsul. Există motive întemeiate să credem că piatra descoperită la Richmond a fost purtată la vale de apele râului din adâncurile munților și, dacă este adevărat, există o bază solidă pentru a se emite ipoteza științifică potrivit căreia zăcămintele diamantifere s-ar afla undeva în lanțul Apalașilor, pentru că diamantele găsite atât în Carolina de Nord, cât și în Georgia erau adiacente acestor munți. (Se opri pentru un moment.) Toată chestiunea ține de documentare.

Șeful lui ședea încovoiat în fotoliu, strângându-i cu furie brațele în vreme ce se holba la el.

— Crezi că este posibil, domnule Czenki, îl chestionă el deliberat, ca domnul Wynne să fi descoperit zăcămintele de diamante?

Expertul ridică din umerii săi slăbănogi.

— Sigur că da, răspunse. Din când în când, se cheltuiesc mari sume de bani în căutarea lor, așadar… își flutură mâna și tăcu.

— Degi fedzi, Laadham, interveni domnul Schultze, nu gunoajdem noi brea mulde. Jdim de țăgăbindele avrigane und der gele auzdraliene, der gele brațiliene, und der țăgăbindele din India, dar nu jdim dagă nu gumfa z-au dezgoberit îndre dimb und alde zurze. Gând ai ză agiungi la fârzda mea n-ai ză jdi mai muld degâd mine.

Rămaseră în tăcere multă vreme. Domnul Czenki ședea țeapăn cu chipul lui impasibil, cu mâinile odihnindu-se pe brațele fotoliului. Într-un târziu, vorbi:

— Vă rog să mă scuzați, domnule Latham, aș mai putea sugera o altă posibilitate.

— Gare ezde aia? se repezi să întrebe domnul Schultze.

— Ați auzit vreodată de savantul francez Charles Friedel[21]? dori să știe domnul Czenki, adresându-se domnului Latham.

— Nu, niciodată.

— Ei bine, mi-a trecut ideea asta prin cap. Cu câțiva ani în urmă, el a descoperit două sau trei mici diamante într-un meteorit. Am putea să deducem fără greșeală, din premisa de mai sus, că și în alți meteoriți s-ar mai putea afla diamante, în concluzie…

Importatorul german îi anticipă gândul și se ridică cu o explozie guturală de înjurături teutone.

— În concluzie, continuă neabătut expertul, nu este imposibil ca domnul Wynne să fi dat peste un depozit imens de diamante în vreo substanță meteoritică în orice loc din țara asta. Un meteorit ar fi putut cădea oriunde, desigur, și fenomenul s-ar fi putut produce numai cu două luni în urmă, sau acum două mii de ani. S-ar putea foarte bine să fie îngropat chiar în beciul casei lui.

Masivul neamț, cu ochii sticlind, încuviință energic din cap.

— Mi se pare foarte probabil ca, în cazul descoperirii unor zăcăminte de diamante în Munții Apalași, continuă domnul Czenki, faptul să fi devenit de notorietate publică în ciuda oricărui efort de a-l ține secret. De unde rezultă că este posibil să se ascundă cu ușurință un meteorit ce ar conține diamante și, de asemenea, producția de diamante dintr-o asemenea sursă aflată în țară n-ar fi făcut necesară trecerea lor prin vamă. Este clar, domnule?

— Bine, dar este absurd, delirant, himeric! izbucni irascibil domnul Latham. Este ridicol să iei așa ceva în considerare.

— Vă rog să mă iertați, se scuză domnul Czenki. Bineînțeles că este doar o ipoteză. Aș mai putea să adaug că nu cred să fie posibil ca trei pietre de dimensiunea replicilor pe care domnul Wynne ni le-a arătat aici s-ar fi putut găsi oriunde în lume și aduse în țară – prin contrabandă sau legal – iar secretul să fie păstrat față de miile de oameni care supraveghează zilnic zăcămintele și piața de diamante. N-ar fi greu, totuși, ca un singur

om să cunoască sursa pietrelor și s-o țină ascunsă de restul lumii. Vă rog să mă iertați, repetă el.

Se ridică cu gândul să plece. Domnul Schultze își lăsă mâna grea pe umărul slăbănog al expertului și se întoarse către domnul Latham.

— Laadham, ai janza ză-l azguldzi be omul gare jdie mai muld degâd noi dodzi la un log, declară el… *Mein Gott*!… eu gred gă are drebdade!

Domnul Latham era un om de afaceri cu sânge rece și lipsit de fantezie. În copilărie nu crezuse o iotă din basmele care i se povestiseră. Asta era o vorbărie infantilă. Își permise să-și exprime opinia scuturând scurt din cap, fără să scoată un cuvânt. Asemenea diamante scoase din meteoriți! Vax!

• IX • ȘI MAI MULTE DIAMANTE! •

Se auzi o bătaie în ușă, după care un funcționar își îți capul.

— Domnul Birnes dorește să vă vadă, domnule, anunță el.

— Condu-l înăuntru, îl instrui domnul Latham. Luați loc, amândoi, și să vedem ce are de zis.

Când detectivul intră, pe fața lui se putea citi o bizară expresie de speranță. Aruncă o privire scrutătoare spre domnul Schultze și domnul Czenki, la care domnul Latham îi prezentă.

— Poți vorbi fără frică, adăugă el. Suntem cu toții în temă.

Detectivul se așeză picior peste picior și își puse cu grijă pălăria pe un genunchi, în vreme ce-l măsura pe domnul Czenki de sus până jos cu un ochi ager. Era ceva acolo, în ovalul subțire, însemnat de cicatrice, și în ochii negri ca mărgelele, ce atrăgea inevitabil atenția unui străin. În timp ce vorbea, ocheadele domnului Birnes îl blagoslovivă de mai multe ori pe expert.

Repovesti scena raidului în trăsură prin Fifth Avenue și călătoria înapoi cu tramvaiul, lăsând la o parte amănuntele jenante, precum cele două bilete pe adresa lui, zăbovi o clipă asupra valijoarei goale pe care domnul Wynne o avea cu el în tramvai, după care continuă:

— Când mi-ați vorbit, domnule Latham, de faptul că valijoara fusese plină cu diamante, în momentul în care domnul Wynne a plecat de aici, am știut din primul foc cum s-a debarasat de ele. Le-a transferat unei persoane care se afla în taxi, conform unui plan pregătit cu grijă dinainte. Persoana respectivă a fost o femeie!

— O femeie! repetă domnul Latham, cu surprindere parcă.

— Îndodeauna vemeile ezde nelibzide, remarcă filosofic domnul Schultze. Gondinuă.

Domnul Birnes nu se sfii defel să detalieze tenacitatea și dexteritatea de care a trebuit să dea dovadă pentru a stabili acest fapt și stărui îndelung aducându-le la cunoștință cercetarea pe care au trebuit s-o efectueze vreo duzină din oamenii lui pentru a găsi o urmă a femeii din momentul în care a urcat înaltele trepte din 58th Street. Admise că urmărirea ei nu dăduse până acum rezultate, asigurându-i în același timp că va continua neabătut, cel puțin în prezent.

— Și acum, domnule Latham, continuă el, furișând, din neatenție, o ocheadă domnului Czenki, desigur c-am fost împiedicat de faptul că nu mi-ați oferit o încredere deplină în această chestiune. Vreau să zic, se grăbi el să adauge, că, dincolo de o aluzie vagă la valoarea lor, eu nu știu nimic despre diamantele pe care domnul Wynne le deținea în valijoară. Am dedus, totuși, că valorau o mare sumă de bani… poate chiar un milion de dolari?

— Mda, un milion de dolari be budzin, observă sinistru domnul Schultze.

— Mulțumesc, replică detectivul surâzând șiret. Instrucțiunile dumneavoastră au fost să aflu de unde le are. Dacă s-ar fi comis vreun furt de diamante în valoare de un milion de dolari oriunde în această lume, aș fi știut. Așadar, m-am apucat să cercetez registrele oficiilor vamale de aici și din alte orașe, pentru a vedea dacă n-a intrat vreo încărcătură neobișnuită pe numele domnului Wynne, sau al oricui altcineva dintre comercianții de diamante, gândindu-mă că aici aș putea găsi un indiciu.

— Și la ce rezultat ai ajuns? se grăbi să-l întrebe domnul Latham.

— Agenții mei au acoperit toate porturile de la Atlantic și n-au găsit nimic la serviciul de vamă, răspunse domnul Birnes. N-am vești încă de la agenții mei de pe Coasta de Vest, dar părerea mea este că… este că poate au fost aduse prin contrabandă. Contrabanda, până la urmă, este un mijloc simplu când este vorba de mii de kilometri de coastă nepăzită, ca în țara asta. N-o dau ca sigură, bineînțeles. O propun doar ca pe o posibilitate.

Domnul Latham se întoarse spre ceilalți doi cu un zâmbet de triumf. Diamante în meteoriți! Vax!

— Desigur, reluă detectivul, întreaga anchetă se centrează pe numitul Wynne. S-a aflat sub urmărirea agenților mei ca nimeni altcineva, dar, în ciuda acestui lucru, a fost în stare să țină legătura cu complicea lui. Și, domnilor, n-a făcut-o prin poștă, nici măcar prin telefon, sau telegraf, și cu toate astea a reușit.

— Prin radio, poate? îi sugeră domnul Czenki.

Era prima oară când scotea o vorbă, iar detectivul găsi ocazia să se holbeze la el fățiș.

— Nici prin radio, răspunse într-un târziu. Expediază și primește mesaje de pe acoperișul casei sale din 37th Street prin porumbei călători!

— Gefa îngă mai vandazdig, ai, Laadham? îl ironiză domnul Schultze. Gefa mai himerig?

— Pot să dovedesc toate astea prin supravegherea atentă și necontenită sub care l-am ținut pe domnul Wynne, continuă detectivul, neprimind niciun răspuns la privirea întrebătoare adresată domnului Schultze. Unul dintre agenții mei, instalat pe acoperișul clădirii vecine celei în care locuiește subiectul, (casa din care ieșise femeia de serviciu), l-a văzut, cel puțin o dată, detașând un sul de foiță de piciorul porumbelului călător și citind ceea ce era scris, după care a sărutat foița, domnilor, a sărutat-o, auziți!? Apoi, a distrus-o. Ce să însemne asta? înseamnă că acel mesaj aparținea fetei căreia i-a transferat

diamantele în birjă și că este îndrăgostit nebunește de ea.

— Ov, vemeile azdea! Fă zbun eu! comentă domnul Schultze.

După o scurtă pauză, domnul Birnes continuă impresionat:

— Corespondența asta n-are nicio importanță în sine, desigur. Dar ne oferă următoarea informație: porumbeii călători se vor întoarce mereu de unde au plecat, așa încât, dacă domnul Wynne a primit un mesaj prin acest mijloc, înseamnă că la un anumit moment, să zicem într-o săptămână, el – și poate și altcineva din locuința lui – a trimis un porumbel acelei persoane de la care a primit mesajul. Dacă el îi expediază mesaje acelei persoane, înseamnă că el a primit un porumbel sau mai mulți în decursul unei săptămâni. Și cum au fost transportați acești porumbei? Cel mai probabil, cu expresul. În concluzie, domnilor, vedeți, trebuie să existe un registru în agențiile feroviare, care să ne dea localitatea de proveniență, chiar numele și adresa proprietarului diamantelor. Vă este tuturor clar?

— Este foarte clar, comentă cu admirație domnul Latham, în vreme ce neamțul încuviință din cap.

— Și la indiciul ăsta lucrăm deocamdată, adăugă detectivul. Trei dintre oamenii mei cercetează acum registrele tuturor companiilor de linii expres din oraș… și sunt o mulțime… în legătură cu transportul de porumbei. Dacă, din câte se pare, el o să dea roade, s-ar putea să punem mâna pe diamante în câteva zile.

— Nu brea gred gă aj bune eu mâna be ele ghiar aja, îl corijă sfătos domnul Schultze. Zund diabandele lui, jdidzi, und mâinile dumdeafoazdră z-ar budea ză o bădzeazgă rău.

— Vorbeam la figurat, bineînțeles, rectifică detectivul.

Se opri și bătu darabana cu degetele pe pălăria lui tare. Din nou își opri ochii lacomi și scrutători asupra figurii impasibile a domnului Czenki și, preț de o clipă, lăsă impresia că încerca să-și aducă aminte de ceva.

— Am aflat totul despre acest domn Wynne, adăugă el după aceea, dar nimic din dosarul lui nu pare să aibă vreo relevanță în acest caz. Este orfan. Maică-sa a fost o Van Cortlandt din vechea stirpe olandeză, iar tatăl lui, un negustor din centrul orașului. I-a lăsat fiului câteva mii, fiu care actualmente are un birou mai jos pe Broad Street, pe care și-l administrează singur. Este importator de zahăr brun.

— Zahăr brun? se grăbi să-l chestioneze domnul Czenki, iar pe fața lui îngustă, marcată de cicatrice, se întrezări pentru o secundă o emoție subtilă. Zahăr brun! repetă el.

— Da, îi răspunse detectivul pe un ton tărăgănat, cu o privire bănuitoare, zahăr brun. Îl importă din Cuba, din Porto Rico și din Brazilia pe ocean, din câte am înțeles, și câștigă binișor din asta.

O paloare cadaverică acoperi pe dată chipul expertului, care se ridică, în picioare, în vreme ce degetele i se mișcau nervos. Ochii lui ca mărgelele străluciră, buzele lui se strânseră până când nu mai rămase niciun pic de sânge în ele.

— … Ge ezde…? îl întrebă curios domnul Schultze.

— Pe Dumnezeul meu, domnilor, nu pricepeți? izbucni el vehement. Nu înțelegeți ce-a făcut omul ăsta? El a… a…

Subit, cu un efort suprem, își recăpătă stăpânirea de sine și își reluă locul pe scaun.

— A făcut… ce? dori să știe domnul Latham.

Cam o jumătate de minut, Czenki se uită cu ochii mari la șeful lui, apoi figura îi deveni iar impasibilă.

— Vă rog să mă scuzați, murmură el. Domnul Wynne este un importator prosper de zahăr din Brazilia. Nu ar fi posibil ca acelea să… fie… diamante braziliene? Ca noile exploatări să fi fost descoperite undeva înăuntrul acelei țări? Poate că el a făcut contrabandă cu ele ascunzându-le în sacii de zahăr, livrându-le chiar la New York, pe sub nasul ofițerilor vamali? Vă rog să mă iertați, încheie el.

•

A doua zi, spre seară, un bețivan nebărbierit, șleampăt, murdar, în zdrențe, intră, clătinându-se pe picioare, într-o micuță casă de amanet din Bowery Street și trânti pe tejgheaua murdară o mână de pietricele inerte, fără culoare, variind ca mărime de la cea a unui bob de mazăre la cea a unei arahide.

— Zi, jidane, astea este diamante adevărate? întrebă el cu voce groasă.

Omul de la ghișeu se uită la ele și fu cât pe ce să leșine. Zece minute mai târziu, Red Haney, „cavaler al străzii”, fu luat în arest ca suspect. Diamante brute, a căror valoare se ridica în mare până la cincizeci de mii de dolari, fură găsite în posesia lui.

— De unde le ai? îl interogară polițiștii uluiți.

— Le găsii.

— Unde le-ai găsit?

— Vezi de treaba matale.

Și asta fu tot ce putură ei pentru moment să scoată de la el.

• X • MARELE JOC •

Când poliția din Mulberry Street se trezește în fața vreunei probleme de alt gen decât banala hoție, tâlhărie sau crimă de fiecare zi, după cum e cazul, se învârte în jurul cozii cu o falcă în cer și una în pământ, precum îi este obiceiul. Cazul lui Red Haney și al diamantelor, adus la cunoștința publicului larg în ziarele de duminică, precipită de îndată o paradă circulară, în vreme ce Haney, obiectivul central, continua să sforăie liniștit în somnul lui de bețivan.

Lumina în care presa dezvălui acest caz fu pe de-a-ntregul negativă. În niciunul dintre orașele Statelor Unite nu se raportase vreun furt al unor diamante neșlefuite în valoare de cincizeci de mii de dolari. De fapt, diamantele, ca mobile ale unor acte de delincvență, nu mai figuraseră în dosarele poliției de mai multe săptămâni – nici măcar vreo actriță nu-și rătăcise neprețuitul colier. Ziarele aveau, toate, certitudinea că nestemate de o asemenea valoare nu puteau aparține de drept unui om de teapa lui Haney, prin urmare, cui aparțineau?

Patru oameni, pe puțin, dintre miile care citiseră relatarea minuțioasă a întregii afaceri în dimineața de duminică, făcură de îndată din asta o chestiune personală. Unul dintre aceștia fu domnul Latham, un altul, domnul Schultze, iar cel de-al treilea fu domnul Birnes. Al patrulea era domnul E. Van Cortlandt Wynne. În izolarea locuinței sale din 37th Street, tânărul lectură povestea cu sprâncenele încruntate, apoi o mai citi o dată, după care, vreo oră și mai bine, se plimbă îngrijorat înainte și înapoi prin cameră. Un sentiment de

stânjeneală îl cuprinse și se întrevăzu în ochii posomorâți.

După un timp, cu o hotărâre subită, tânărul se prăbuși într-un scaun, la masa lui de scris, și așternu pe o bandă subțire de foiță dublă, un singur rând în două exemplare:

Ești în siguranță? Totul e bine? Răspunde repede.

W.

Apoi urcă pe acoperiș. În vreme ce deschise trapa, un bărbat din vârful clădirii vecine se pitulă în spatele unui coș. Domnul Wynne îl văzu limpede – era Frank Claflin – dar păru să considere chestiunea neînsemnată, căci nu-i dădu nici cea mai mică atenție. În schimb, se duse direct la o colivie de lângă porumbar, unde erau ținute vreo duzină de păsări, dacă nu mai multe, scoase una dintre ele, îi atașă de picior sulul de foiță și îl lăsă să-și ia zborul din mâna lui întinsă.

Porumbelul țâșni pieziș, înălțându-se tot mai sus și mai sus, până când păru să se piardă în spațiu, după care se roti larg în semicerc, plană nesigur preț de o secundă și își flutură aripile spre vest, drept ca o săgeată. Domnul Wynne îl urmări îngândurat până când dispăru în zare, iar pe Claflin îl ardea curiozitatea atât de tare, încât uită că trebuia să se ascundă. Drept rezultat, când el se întoarse din nou spre domnul Wynne, se trezi că tânărul îl pironea cu privirea.

Acesta chiar îi făcu un semn de salut prietenesc cu capul, în vreme ce atașă de piciorul unei alte păsări cel de-al doilea sul de foiță. Mesagerul înaripat își luă zborul și el, la fel ca primul, grăbindu-se în direcția vestului.

— Ar fi bine să știți, domnule Claflin, că, remarcă nonșalant tânărul, adresându-se detectivului de pe cealaltă casă, dacă îndrăzniți să puneți cumva piciorul pe acest acoperiș ca să

interceptați vreunul dintre mesajele care vor veni, vă împușc.

După aceea îi întoarse spatele și coborî din nou scările, închizând trapa cu lacătul în urma lui. Trebuia să obțină un răspuns la întrebările lui în două, trei ore, cel târziu. Dacă nu primea niciun răspuns în acel răstimp, avea să expedieze mai multe păsări și dacă nici… atunci… nu venea niciun răspuns, atunci… atunci… Domnul Wynne se așeză și reciti cu mare atenție articolul din ziar.

Tocmai în acel moment, unui anume John Sutton, un alt agent al vigilentului domn Birnes, aflat în misiune pe 37th Street, îi atrase atenția o femeie, care venea dinspre Park Avenue și se apropia cu repeziciune de el, de cealaltă parte a străzii. Era tânără, cu un pas sprinten ce trăda o sănătate perfectă și cu fața ascunsă de un văl des. Purta o rochie albastră, de comandă, cu o pălărie asortată, de sub care firele rebele de păr dădeau la iveală strălucirea unui brun auriu.

— Pe Dumnezeul meu! exclamă detectivul. Ea este!

Ceea ce însemna la el că misterioasa tânără din taxi, cu a cărei descriere îl dădăcise domnul Birnes, reapăruse în sfârșit. Își întinse gâtul, urmărind-o cu un viu interes, fixându-și fiecare detaliu al ei în minte. Ea nu șovăi, nu se uită nici la stânga, nici la dreapta, ci se îndreptă direct spre casa în care locuia domnul Wynne și trase de clopoțel. O secundă mai târziu, se deschise ușa, iar ea dispăru înăuntru. Detectivul își șterse fața cu o bucurie frenetică.

— Doris! exclamă tânărul, în vreme ce ea, cu chipul încă acoperit de văl, intra în camera în care el stătea pe scaun. Doris, draga mea, ce-i cu tine aici?

Se ridică în picioare și se apropie de ea. Tânăra femeie își smulse cu nerăbdare vălul greu și își ridică ochii umezi spre el, ochi ce trădau suferința, stingherealа… și încă ceva.

— Ai vreo veste de la el… de acolo? întrebă ea.

— Nu, astăzi, nu, răspunse el. De ce ai venit aici?

— Gene, nu mai suport, izbucni ea pasional. Sunt tare îngrijorată. Nu mai știu nimic de el și… sunt tare îngrijorată.

Domnul Wynne se întrebă dacă și ea văzuse ziarele de dimineață. O privi, o clipă, cu un aer grav, după care se întoarse, mototoli pagina de ziar cu titlurile ei bătătoare la ochi și o aruncă într-un coș de gunoi.

— Îmi pare rău, o liniști el cu blândețe.

— I-am telefonat de două ori ieri, se grăbi ea să continue, pe un ton rugător, încă o dată aseară și din nou azi-dimineață. Niciun… răspuns. Gene, n-am mai putut rezista. Trebuia să vin.

— Probabil că nu s-a aflat prin preajmă ca să audă telefonul, o consolă el.

Dar ochii ei ficși, plini de reproș, citiră mai mult de atât pe fața lui. Îl apucă de braț cu mâini tremurânde.

— Mi-e frică, Gene, mi-e frică, mărturisi ea cu disperare. Dacă… dacă s-a întâmplat ceva?

— Dar este absurd, zise el încercând să-i alunge tulburarea cu un hohot de râs. Ce putea să se întâmple?

— Toate diamantele alea în valoare de milioane de dolari, Gene, îi aminti ea, iar el e… n-ar fi trebuit să-l las singur.

— Draga mea Doris, începu tânărul, îmbrățișând protector silueta-i subțire, tremurătoare, nimeni pe lumea asta, în afară de noi doi, nu știe că ele se află acolo. Nu-i atrage pe tâlhari, draga mea, o căsuță dărăpănată ca aia. Nu este niciun pericol.

— Mereu ne pândește pericolul, îl contrazise ea. Mă cutremur numai când mă gândesc. Este așa de bătrân și de slăbit, candid ca un copilaș și lipsit total de apărare, în caz că s-ar întâmpla ceva. Apoi, când am văzut că nu mai primesc nimic de la el,

după atâtea încercări la telefon… mi-e frică, Gene, mi-e frică, încheie ea disperată.

Lacrimi multă vreme înăbușite îi scăldară obrajii, iar ea-și lipi fața de pieptul lui. El rămase tăcut, mijindu-și ochii îngânduraţi.

Asta și chestia din ziare! Și încă ea nu le citise, evident! Nu era înțelept să le vadă tocmai atunci.

— În ziua aia, în birjă, când am luat de la tine lucrurile alea oribile, am crezut că mor de frică, continuă ea printre suspine. Mi s-a părut că toată lumea pe lângă care treceam pe stradă știa că sunt la mine și nu-ți poți imagina ce ușurare am simțit când le-am dus înapoi și am scăpat de ele. Iar acum, când mă gândesc că s-ar putea să i se fi întâmplat ceva!… Se opri și își înălță spre el ochii micșoraţi de lacrimi. Acum el este singurul care mi-a mai rămas pe lumea asta, Gene, în afară de tine. Chestiile alea detestabile m-au costat deja viața tatălui și a fratelui meu, acum dacă și el… sau tu… Of, Doamne, aș muri de inimă rea! Le urăsc, le urăsc!

Un hohot de plâns o zgudui, iar tânărul o conduse la un scaun. Ea căzu obosită în el, cu fața ascunsă în mâini.

— Nimic nu s-a putut întâmpla, Doris, o liniști el cu blândețe. Am trimis un mesaj în dublu exemplar într-acolo acum câteva minute. De-acum, în doar câteva ore, vom primi un răspuns de la el. Nu începe și tu să plângi, adăugă el în zadar.

— Și dacă nu primești niciun răspuns? insistă ea.

— Am să primesc un răspuns, o asigură el hotărât.

Multă vreme tăcură amândoi.

— Și când am să primesc răspunsul, Doris, reluă el, din nou cu o voce foarte gravă, ai să vezi cât de necugetat, cât de primejdios chiar, a fost să vii aici în felul ăsta. Știu că ți-e greu, dragă, adăugă el scuzându-se, dar a fost numai săptămâna asta, știi

doar, și acum nu văd cum ai putea să mai pleci de aici.

— Să mai plec? repetă ea pe un ton întrebător. De ce să nu mai plec? Am fost foarte atentă când mi-am acoperit fața cu vălul înainte să vin încoace, nu m-a văzut nimeni intrând, sunt sigură. De ce să nu mai pot pleca?

Domnul Wynne făcu de două ori turul camerei lui, iar pe fruntea lui se putea citi îngrijorarea.

— Nu înțelegi, dragă, îi explică el încetișor, când se opri în fața ei. Din momentul în care am părăsit, joia trecută, biroul domnului Latham, mă aflu sub supraveghere constantă. Sunt urmărit oriunde mă duc – la slujbă, la masa de prânz, la teatru, oriunde. Zi și noapte, ceas de ceas, doi oameni îmi supraveghează casa, și alți doi, biroul. Se ating de corespondența mea, îmi ascultă telefonul, îmi chestionează servitorii și subalternii. Nu înțelegi, dragă, repetă el.

— Dar de ce trebuie ei să facă toate astea? întrebă ea curioasă. De ce…?

— M-am așteptat la toate astea, desigur, o întrerupse el, și nu mă deranjează câtuși de puțin. Plănuiesc de luni de zile ca să anticipez fiecare mișcare. Cunosc după nume și după figură pe fiecare detectiv care mă urmărește. Toate planurile mi-au mers perfect până acuma. De asta îmi era atât de necesar să mă țin departe de locul ăla, precum și tu trebuia să te ferești să vii aici, căci nu ne puteam permite riscul unui schimb de scrisori sau al unui apel telefonic. Când te-am lăsat în trăsură, știam că n-ai să pățești nimic, pentru că ei, în primul rând, nici nu știau că tu erai acolo. După aceea, a început vânătoarea și i-am obligat să-și concentreze atenția asupra mea. Dar acum este altfel. Vino un minut la fereastră.

O purtă cu el prin toată camera, fără ca ea să opună vreo rezistență. De cealaltă parte a străzii, cu ochii ațintiți asupra casei, se afla un bărbat.

— Omul ăla este un detectiv particular, o informă domnul Wynne. Îl cheamă Sutton și nu este decât unul dintre cei treizeci sau patruzeci care n-au altă treabă, deocamdată, decât să mă supravegheze și să dea de urma oricui intră aici. Te-a văzut și nu-i mai poți scăpa la ieșire. Mai este unul pe acoperișul casei din vecini. Se numește Claflin. Oamenii ăștia, sau alții ca ei din aceeași agenție, se află aici tot timpul. Mai sunt doi la prăvălia mea din centrul orașului și încă mulți alții care scotocesc registrele de vamă, cercetează dosarele companiilor de linii expres, amestecându-se în treburile mele personale. Și toți sunt angajați de cei cu care negociez. Înțelegi acum?

— Nici prin vis nu mi-a trecut așa ceva, îngăimă fata încetișor. Știam, bineînțeles, că… Gene, nu trebuia să vin, dar dacă… dacă n-am mai avut vești de la el!

— Draga mea, suntem prinși într-un mare joc… cu o miză de o sută milioane de dolari! Și îl vom câștiga, dacă nu… îl vom câștiga, în ciuda lor. Firește, negustorii de diamante nu vor să fie constrânși să dea o sută milioane de dolari. Ei gândesc că, dacă pietrele pe care le-au văzut la mine proveneau din noi zăcăminte, iar rezerva este nelimitată, așa cum le-am spus, piața de diamante este pe punctul de a se prăbuși, orice ar face. Și felul cum privesc ei lucrurile le creează nevoia de a le afla sursa. De fapt, dacă ar afla, iar opinia publică ar avea cea mai vagă idee despre adevăr, piața de diamante s-ar prăbuși cu adevărat și toți comercianții de diamante din lume n-ar putea să împiedice catastrofa, chiar de-ar fi să-și unească forțele. Dacă ei reușesc să facă lucrul de care cred ei că au nevoie, se vor ruina singuri. N-ar avea niciun sens să le spui asta. Eu doar mi-am făcut planurile și le las să meargă de la sine. Așadar, vezi tu, draga mea, este un joc… un mare joc!

• XI • CLOPOȚELUL AMUȚIT •

Rămase în picioare, uitându-se la ea, cu o privire sinceră și îngândurată. Deodată, femeia din ea fu trezită de un val subit, inexplicabil de emoție, care aproape o copleși, după care îi urmă conștientizarea marii bătălii pe care el o dădea pentru ea… pentru ea și pentru bunicuțul covârșit de ani și de slăbiciune, care îi aștepta departe cu răbdare. Acest maestru între oameni o iubea, iar ea suspină cu mulțumire. O clipă, uită de neliniștea înnebunitoare care o adusese acolo. Își întinse mâinile spre el cu un gest impulsiv, iar el le sărută pe amândouă.

— Dificultatea pentru tine de a pleca de aici, reluă el după o scurtă pauză, constă în faptul că ai fi urmărită și, în decurs de două ore, oamenii ăștia ar afla totul despre tine… unde te oprești, cât timp ai stat acolo. Vor ști totul despre telefoanele tale zilnice la bunicul tău și pe urmă, în mod inevitabil, vor apărea acolo ca să afle și restul. Nu contează cât de strict mă supraveghează ei pe mine. Mi-am făcut toate planurile, știu că sunt urmărit și nu fac greșeli. Dar tu!

— Așadar, nu trebuia să fi venit? îl întrebă ea. Îmi pare rău.

— Îți înțeleg neliniștea, desigur, o asigură el și schiță un surâs, dar dracul nu este chiar așa de negru, deci n-o să ne facem griji pentru prezent. De-acum într-o oră, sper să primim o columbogramă care ne va arăta că totul este în regulă. După aceea, va trebui să mă gândesc la un plan pentru plecarea ta de aici.

Se aplecă puțin spre el, care o luă iar în brațe. Buzele ei roșii se ridicară mute și el le sărută respectuos.

— Toate le fac pentru tine și va fi bine, o mângâie el.

— Gene, dragul meu Gene!

El apăsă un buton din perete și apăru o servitoare.

— Va trebui să mai aștepți câteva ore, pe puțin, așadar nu te-ai bucura de o ținută ceva mai lejeră? îi sugeră el cu o curtoazie gravă. Aș îndrăzni să spun că apartamentul de deasupra este locuibil, iar servitoarea îți stă la dispoziție.

Fata se uită îngândurată la el, un moment, apoi se întoarse și o luă la fugă pe scări. Servitoarea o porni în urma ei cu un pas ceva mai sobru.

— Stai puțin, o opri ferm domnul Wynne, cu jumătate de gură. Domnișoara Kellner nu are voie să folosească telefonul în nicio împrejurare. Pricepi?

Ea încuviință din cap în tăcere și urcă scările.

Trecu o oră. Din scaunul său pivotant de la pupitru, domnul Wynne îl zări de două ori pe Sutton, plimbându-se pe celălalt trotuar, după care pe Claflin, vagabondând pe stradă. Se ridică deodată și se duse la fereastră, trăgând perdelele. Sutton se rezemase de un stâlp de felinar, pe la jumătatea străzii, iar Claflin se afla în celălalt capăt, flecărind cu un polițist. Tânărul îi contemplă dus pe gânduri. Destul de curios, se întreba cum s-ar descurca într-o încleștare fizică fie cu unul dintre ei, fie cu amândoi.

Într-un târziu, se desprinse de fereastră și își privi ceasul cu nerăbdare. O oră și patruzeci de minute! În următoarea jumătate de oră micul clopoțel de deasupra mesei de scris trebuia să sune, ceea ce însemna că ar fi sosit un porumbel din… de-acolo și că ușița automată s-ar fi închis imediat ce ar fi pătruns în porumbar. Dar dacă nu mai venea… dacă nu mai venea! Atunci ce? Nu se putea trage decât o singură concluzie și se cutremură puțin la gândul ei. Mai rămânea doar această singură posibilitate, când cântări în minte

lucrurile sinistre care se petrecuseră, anume că fata nu primise niciun răspuns prin telefon și neașteptata apariție a lui Red Haney cu diamantele neșlefuite. S-ar putea să trebuiască să iasă din casă și cum ar putea s-o facă? Cum, fără să nu i se ia urma? Cum, fără să nu fie înfrânt în lupta pe care o ducea?

Fu întrerupt în gândurile lui de prezența domnișoarei Kellner. Coborâse scările pe furiș, fără nici cel mai mic zgomot, și se oprise în picioare lângă el, fără ca tânărul să bage de seamă. Ochii ei întrebători îi cercetau figura, iar paloarea cadaverică a fețișoarei sale îl sperie. Se furișă în brațele lui și se cuibări acolo în liniște, cu ochii ficși și secați de lacrimi. O mângâie pe părul de un brun auriu, cu un sentiment acut de neajutorare.

— Până acum, nimic, zise el, într-un târziu, pe un ton în care se simțea o vagă încercare de îmbărbătare. S-ar putea să mai dureze o oră, dar o să vină… o să vină.

— Și dacă nu vine, Gene? insistă ea.

În minte i se fixase numai posibilitatea asta.

— O să ne facem luntre și punte ca să ajungem la ei, răspunse el. Întotdeauna există posibilitatea ca porumbeii să se rătăcească, căci au acest singur dezavantaj față de incalculabilul beneficiu de a nu lăsa nimănui nici cel mai mic indiciu în privința țintei călătoriei lor și este imposibil să-i urmărești. Dacă nu vine niciun mesaj, de-acum într-o jumătate de oră, am să mai trimit două.

— Și dup-aia, dacă tot nu vine nimic?

— Abia atunci, draga mea, vom începe să ne facem probleme.

Trecu o jumătate de oră. Micul clopoțel rămase mut. Claflin și Sutton încă se mai puteau zări de la fereastră. Ochii domnișoarei Kellner rămăseseră pironiți pe figura domnului Wynne, iar el își reprimă cu greu neliniștea care-l rodea. Într-un târziu, scrise de astă dată trei suluri de foiță și

împreună urcară pe acoperiș, atașară mesajele, urmăriră zborul păsărilor care dispăreau în zare.

Mai trecură o altă oră, două ore, două ore și jumătate. Deodată, fata se ridică, palidă la față și cu buzele albe.

— Nu mai suport, Gene, nu mai pot! exclamă ea isterică. Trebuie să știu. Telefonul?

— Nu, îi ordonă el cu asprime, ridicându-se în picioare. Nu.

— Ba da! izbucni ea.

Ieși din cameră ca fulgerul și străbătu coridorul ca o săgeată. El o urmă cu o figură ce trăda o hotărâre cumplită. Ea apucă receptorul și îl ținu la ureche.

— Alo! se auzi centrala.

— Dați-mi, vă rog, un apel interurban… Coaldale, numărul…

— Nu, ordonă domnul Wynne și apăsă strâns cu mâna întrerupătorul aparatului. Doris, nu e voie!

— Ba da, se înfierbântă ea. Lasă-mă în pace!

— Nu! Ai să strici tot, o imploră el cu sinceritate. Nu pricepi că ei interceptează orice număr la care sun? Chiar nu știi că într-un sfert de oră vor avea adresa, iar oamenii lor o vor porni într-acolo?

Ea îi fulgeră cu ochii.

— Nu-mi pasă, răspunse ea hotărâtă, iar chipul alb îi fu luminat de o străfulgerare de mânie. Voi afla ce s-a întâmplat acolo! Neapărat! Gene, nu vezi că neliniștea m-a scos din minți? Banii nu înseamnă nimic pentru mine. Vreau să știu dacă el este în siguranță.

Mâna lui rămase încă încleștată pe întrerupător. Dintr-odată, ea se întoarse și trase de ea cu putere. Micile ei unghii ascuțite se înfipseră în carnea degetelor lui. Într-un ultim efort disperat, își apropie receptorul de buze.

— Dați-mi vă rog un interurban, Coaldale numărul…

Cu o mișcare rapidă, el smuci cablul din aparat, iar ea rămase cu receptorul în mână.

— Doris, ai înnebunit de tot! protestă el. Stai puțin, draga mea fetiță… stai puțin.

— Nu-mi pasă! Vreau… să știu!

Domnul Wynne se întoarse și luă din cuier un baston greu, pe care-l apăsă cu toată puterea pe întrerupător. Mecanismul delicat zăngăni și zbârnâi, apoi partea din față căzu la picioarele lor. Diafragma se desprinse și se rostogoli pe podea.

— Doris, nu e voie! îi ordonă el iar, pe un ton grav. O să găsim o altă cale, dragă.

— Cum îndrăznești? îl întrebă ea vehementă. Ai fost un laș.

— Nu înțelegi…

— Ba înțeleg foarte bine, îl întrerupse ea. Înțeleg că, asta s-ar putea să ducă la eșecul lucrului pe care vrei să-l faci. Dar mie nu-mi pasă. Înțeleg că am pierdut deja un tată și un frate din cauza asta, că era cât pe ce ca bunica și mama să moară de foame în vreme ce se punea la cale toată afacerea. Numai din cauza diamantelor alea hidoase. Diamante! Diamante! Diamante! Toată viața mea n-am auzit decât de ele. În copilărie mi s-au băgat în cap, iar acum m-am săturat de ele. Știu… știu… că ceva s-a petrecut acum cu el. Le urăsc! Le urăsc!

Ea se opri o secundă, aruncându-i o căutătură disprețuitoare, după care o luă, iar, la fugă pe scări. Domnul Wynne apăsă un buton din perete și servitoarea apăru.

— Du-te să încui ușa din spate și-mi aduci mie cheia, îi ordonă el.

Servitoarea se duse și o clipă mai târziu se întoarse să-i dea cheia. El rămăsese în hol, așteptând.

La scurt timp se auzi un foșnet de fuste și domnișoara Kellner coborî în fugă scările, îmbrăcată în haine de stradă.

— Doris, se rugă el de ea, nu trebuie să ieși acum. Mai așteaptă o clipă… o să găsim o cale și atunci o să vin cu tine.

Ea încercă să treacă pe lângă el, dar brațele lui întinse o făcură prizonieră.

— Să înțeleg că nu mă lași să plec? îl întrebă ea tensionată.

— Nici chiar așa, îi replică el. Dacă-mi mai dai un pic de timp, atunci poate… s-ar putea să merg cu tine. Chiar dacă ceva s-a întâmplat acolo, tu, singură, n-ai putea să faci nimic. Și mie mi-e frică acum. Doar o jumătate de oră… cincisprezece minute! S-ar putea să pun la cale un plan.

Deodată, ea se prăbuși pe trepte, cu fața în mâini. El o mângâie cu tandrețe pe păr, apoi o ridică în picioare.

— Să zicem că ai intra în salonașul din spate, îi ceru el. Mai dă-mi doar un sfert de oră. După aceea, dacă nu găsesc o cale să mergem împreună în siguranță, o să dăm totul la o parte și tot o să plecăm. Iartă-mă, dragă.

Ea se lăsă, în tăcere, să fie condusă de-a lungul coridorului. El deschise ușa unei camere și îi făcu loc să intre.

— Gene, Gene! murmură ea.

Brațele ei moi se încolăciră în jurul gâtului său, iar ea îl sărută, după care, fără un cuvânt, intră în cameră și închise ușa. Trecură un minut… două, patru, cinci… iar domnul Wynne rămase în picioare, așa cum îl lăsase ea. Apoi, deschise poarta din față și ieși afară.

Frank Claflin tocmai se apropia de casă de la colțul străzii, cu o lentoare deliberată, când își ridică privirea și îl văzu pe domnul Wynne făcându-i semn să se apropie. Să fie oare posibil? N-avea niciun fel de dispoziții în privința discuțiilor cu acest om, dar… Poate avea de gând să renunțe! Și, cu această idee în minte, el iuți pasul și traversă strada.

— O, domnule Claflin, puteți să urcați până aici pentru o secundă, vă rog? îi ceru plin de curtoazie domnul Wynne.

— De ce? întrebă cu suspiciune detectivul.

— Vreau să discut cu dumneavoastră într-o anumită chestiune, răspunse tânărul. S-ar putea să ajungem la un soi de… de înțelegere în privința asta și, dacă nu vă supărați…

Claflin urcă treptele, domnul Wynne îl conduse înăuntru și închise ușa în urma lui.

Trei minute mai târziu, tânărul apăru iar pe trepte și îi făcu semn lui Sutton, care tocmai fusese martorul incidentului precedent și îl rodea curiozitatea.

— Sunteți domnul Sutton, nu-i așa? dori să știe domnul Wynne.

— Da, eu sunt.

— Ei bine, domnul Claflin și cu mine tocmai discutam pe tema asta, iar propunerea pe care i-am prezentat-o a fost de așa natură, încât el s-a gândit că trebuie făcută și în prezența dumneavoastră. Pot să vă rog să intrați pentru o secundă?

— Tu și fata v-ați decis să vă dați bătuți? îl chestionă pe un ton triumfător domnul Sutton.

— Tocmai discutam problema, fu răspunsul.

Sutton urcă scările și dispăru înăuntru.

La vreo patru minute după asta, domnul Wynne se afla pe coridor, gâfâind puțin, în vreme ce-și rearanja nodul la cravată. Își luă pălăria, își trase mănușile și apoi bătu în ușa de la salonașul din spate. Domnișoara Kellner își făcu apariția.

— O să plecăm acum, o anunță în șoaptă tânărul.

— Dar suntem în siguranță, Gene? întrebă ea repede.

— În cea mai deplină siguranță, da. Nu mai este niciun pericol să ne urmărească cineva, dacă plecăm imediat.

Ea îl privi întrebător, apoi îl urmă la ușă. El o deschise, iar ea ieși, rotindu-și ochii curioasă. El

rămase locului o clipă și se auziră până acolo niște bătăi și vociferări din spatele clădirii. Încuie ușa cu un surâs plin de cruzime.

— Care sunt detectivii? îl întrebă în șoaptă domnișoara Kellner.

— Nu-i văd prin preajmă chiar în clipa asta, îi răspunse el. Putem să luăm o birjă de la colț.

• XII • INTEROGATORIUL DIRECT •

Nu cu mulți ani în urmă, un faimos șef de poliție a demonstrat limpede superioritatea loviturii de *knock-out*, administrată frecvent, față de persuasiunea morală și, din acel moment, interogatoriul direct a devenit o adevărată instituție. Indiferent ce soi de critici i s-ar putea aduce, este, totuși, uluitor de eficace și, dincolo de asta, oferă o satisfacție infinită celui care-l administrează. Există un anume deliciu pervers în tăbăcirea brutală a feței unui prizonier tăcut și lipsit de apărare. Iar interogatoriul direct nu se bucură de vreo recunoaștere oficială.

Red Haney fu supus interogatoriului direct. Argumentul său, conform căruia ar fi găsit diamantele și, de vreme ce le-a găsit, erau ale lui, până când apărea adevăratul proprietar, nu-i fu de niciun folos. La zece minute după ce intră într-o încăpere în care ședea comisarul Arkwright, de la secția din strada Mulberry, împreună cu trei dintre oamenii lui și cu Steve Birnes, de la Birnes Detective Agency, Haney își aminti că nu găsise deloc diamantele… i le dăduse cineva.

— Cine ți le-a dat? dori să știe comisarul.

— Nu știu cum îi zice tipului pe nume, șefu', răspunse smerit Haney.

— Asta ca să-ți amintești mai bine.

Haney se trezi întins pe podea cât era de lung și se uită în sus, cu o privire în care cerșea milă. Ochii lui încă mai erau injectați și tulburi, fața acoperită de vânătăi, iar aburii băuturii încă îi mai încețoșau creierii. Comisarul stătea în picioare deasupra lui, cu pumnii încleștați.

— Tot așa, șefu', habar n-am, gemu el.

— În picioare! ordonă comisarul.

Haney se ridică cu greu de la podea și se prăbuși pe scaunul său.

— Cum arată omul ăsta… care ți le-a dat? Unde l-ai văzut? De ce ți le-a dat?

— Acuma, șefu', zău, am să-ți zic de-adevăratelea, încercă să-l îmbuneze Haney. Nu mai da în mine și am să-ți spui tot ce știu.

Comisarul, încruntat, se așeză din nou. Haney, ușurat, respiră o dată adânc.

— Îi un ins mic și jigărit, șefu', începu să explice deținutul, în vreme ce își palpa cu grijă falca. Dau de el p-aci într-un târgșor, de-i zice Willow Creek, eu tomnai terminai cu-n mărfar ca să-mi mai iau de-ale gurii. El tomnai dădea de pomană, trece și pe la mine și, uite așa, ne luăm cu vorba. Începe să-mi ciripească ceva despre un moș țăcănit care trăiește în târgu' ălălant, din care tomnai plecă. Moșu' ăla flecar, zice el, are atâtea diamante că ar umple colo o cușmă, da' nu este șlefuite sau altceva, și că-i de unu' singur și că-i cam prostuț, și că găsește bani, mai zice, ca să se întoarcă și să le ia de la moș. A făcut el socoteala c-o fi diamante de vreo mie de dolari. Ei bine, îmi face propunerea, continuă Haney, intrând în amănunte, și eu mă prind cu el. Tre' să batem drumu' până acolo și eu să trag o fluierătură ca să văz dacă-i totu-n regulă, dup-aia tre' să stau de șase în timp ce el intră și dă moșului damblagiu una moale-n țeastă și-nșfacă juvaerele. Asta-i ce făcurăm. Mă duc, mă uit în dreapta, mă uit în stânga, dup-aia fluier ș-apare el din spate și s-aburcă-n bucătărie, după pomană. Moșu' deschide ușa și el țuști înăuntru! Dup-un minut, cam așa, iese și-mi dă un pumn de petricele, care le avui, și ne cărăbănirăm amândoi. El s-agăță de-un mărfar care-o luat-o către Vest, iar io mă băgai într-unul către Jersey City.

— Când a fost asta? îl interogă comisarul Arkwright.

— Ce-i azi? vru să știe Haney, la rândul lui.

— E duminică dimineața.

— Mda, o fost ieri-dimineață, cândva, sâmbătă. Cum mă văz în Jersey, iau o petricică dintr-alea și mă duc într-un loc și le arăt omului de la bar. El îmi dă o groază de răchie pe ea și crez că m-am matolit zdravăn și-mi mai dă și ceva biștari ca să-i am la înapoierea cu feribotul și nu mai știu decât că mă trezi înhățat la amanet. Crez că… mă… trotilai criță, că, de-aș fi fost treaz, nu mă duceam la amanet să mă umfle.

Se uită în jur la cei cinci bărbați din încăpere și citi pe fiecare dintre fețele lor că-l credeau pe cuvânt, drept pentru care, ușurat, trase o gură de aer în piept.

— Ce localitate era? îl descusu comisarul.

— Un târgșor, Coaldale.

— Coaldale, repetă comisarul, pe gânduri. Unde-i asta?

— Colo, la o aruncătură de băț de Jersey, îl lămuri Haney.

— Știu locul, remarcă domnul Birnes.

— Ești sigur, Haney? îl întrebă șeful după o pauză. Ești sigur că nu cunoști numele celuilalt?

— Să mor io dacă știu, șefu'.

— Cine era omul pe care l-ați jefuit?

— Habar n-am.

Comisarul se grăbi să se ridice în picioare, iar arestatul se trase înapoi pe scaun, de frică.

— Zău dacă știu! continuă el pe un ton de protest. Nu mă mai loviți.

Dar comisarul n-avea nicio intenție de acest gen. Nu făcu decât să se plimbe încolo și încoace prin cameră.

— Ce fel de om era… vreun vagabond?

Haney rămase pe gânduri și își scoase buza de jos în afară. Mintea abilă din spatele ochilor tulburi se trezi din amorțeală.

— N-aș zice că era chiar o haimana, răspunse el evaziv. Avea guler și manșete și haine scumpe și era cam bun de gură.

— Ai spus că era mic și slăbuț. Ce culoare avea la păr?

Șeful se întoarse și îl scrută pe suspect cu ochi bănuitori. Arestatul îi înfruntă cu bravură privirea.

— Mai lai, mai măsliniu, cam așa.

— Negru, vrei să spui?

— Mă rog, da… negru.

— Și ochii?

— Ochii negri… mici și rotunzi ca găurile de sfredel.

— Sprâncene stufoase, presupun?

— Așa, se grăbi se consimtă Haney. Este așa, mai scoase în afară.

— Și nasul lui? Mare sau mic? Gros sau subțire?

Haney cântări cu grijă în minte un moment, după care răspunse:

— Nici prea-prea, nici foarte-foarte, șefu', avea un punct pe el.

— Și fața prelungă, natural. Cât cântărea?

— Of, păi era cam pirpiriu, știți. Crez că nu putea să cântărească cine știe ce.

În mintea destoinică a domnului Birnes începuseră să încolțească anumite idei, care abia acum prinseră contur. Se aplecă înainte pe scaun și îl pironi cu o privire de gheață pe Haney.

— Poate mai avea și o cicatrice pe față? sugeră el încetișor.

Haney îi întoarse placid privirea, preț de o clipă, după care încuviință subit din cap.

— Da, așa o cicatrice, întări el.

— Începea de aici? îi arătă detectivul cu degetul un punct de pe bărbia lui și trasă o linie până la falca lui dreaptă.

— Da, așa era, admise suspectul, începea de la bărbia lui și aproape-i înconjura urechea.

Domnul Birnes se ridică în picioare, în vreme ce ofițerii de poliție se holbau la el. Comisarul se așeză din nou și își trecu un picior gros peste celălalt.

— De ce, ce știi tu, Birnes? îl întrebă el.

— Știu cine este, comisare, izbucni, sigur pe sine, detectivul. Pot să-mi pun capul pentru asta.

„Bănuiam eu! Știam eu!”, își spuse în sinea lui. Se întoarse iar cu fața spre vagabond:

— Haney, știi cât valorau diamantele pe care le-ai avut?

— Tre’ să fi fost trei sau patru sute de dolari.

— În jur de cincizeci de mii, îl informă domnul Birnes impresionat, iar dacă partea ta a fost de cincizeci de mii, celălalt s-a ales c-un milion.

Haney amuți și căscă ochii cât cepele.

• XIII • APARE DOMNUL CZENKI… •

O jumătate de oră mai târziu, domnul Birnes, comisarul Arkwright și sergentul Connelly se aflau într-un tren spre Coaldale. Detectivul se despărțise o clipă de ei la feribot și se grăbi să intre într-o cabină telefonică. Când ieși de acolo avea un aer de o exuberanță triumfală.

— Este omul meu, sigur că da, îl asigură pe comisar. Lipsește de vineri seară și nimeni nu știe pe unde ar putea fi. Este omul meu.

Se aflau de o oră pe drumul spre Coaldale, un cătun împrăștiat de numai patru sau cinci case la vedere încă din gară. Când cei trei bărbați coborâră din tren, domnul Birnes se îndepărtă de ei ca să stea de vorbă cu șeful de gară, un specimen cadaveric și slăbănog care mesteca tabac întruna.

— Căutăm un domn bătrân care locuiește pe undeva pe aici, începu el să-i explice. Locuiește singur, probabil, și ni s-a spus că are un micuț conac prin împrejurimi.

Își flutură vag mâna spre dreapta, potrivit direcției indicate de Red Haney. Șeful de gară își scărpină bărbia țepoasă și scuipă cu mare acuratețe într-o gaură de nod la vreo trei metri mai încolo.

— Care va'zică-l căutați pe moșu' Kellner, îi răspunse el îndatoritor. Stă singur-cuc o vreme, pe urmă iar mai stă cu el nepoată-sa.

Nepoată! Domnul Birnes fu cât pe ce să-și piardă cumpătul.

— Nepoata lui, da, repetă el cu un calm forțat. O tânără destul de drăguță, de douăzeci și doi sau douăzeci și trei de ani? Se îmbracă uneori în albastru?

— Da, acceptă șeful. Crez să fie ei. Luați-o pe drumu' ăsta pân' ajungeți la porcăria văduvei

Gardiner, apoi o faceți la dreapta și mai aveți de mers vreo patru metri. Singura casă pe drumu' ăla, n-o puteți rata.

Șeful de gară rămase în picioare, uitându-se la ei cu coada ochiului, cu o curiozitate prietenească ce iradia pe chipul lui ca pergamentul, iar domnul Birnes se folosi de ocazie ca să-i mai pună câteva întrebări.

— Că tot veni vorba, ce fel de bătrân este acest domn Kellner? Cu ce se ocupă? Este bogat?

Un zâmbet de încântare se lăți pe figura interlocutorului său, care-și ridică un deget la tâmplă și-l răsuci semnificativ.

— Bănui că-i cam nebun, continuă el să ofere lămuriri. Nu face nimic, din câte știe lumea p-acilea… trăiește ca pustnicu', stă numa-n casă tot timpu' și are favoriți lungi. Nu pot să spui dacă-i bogătan au ba, da' eu, unu', nu crez, pen' că nu stă nimeni unde-și face el veacu', dac-are bani.

Băgă un arătător prelung în fața domnului Birnes.

— Și-i calic! Așa-i dă calic, că n-ar lăsa pe nimeni să intre la el acasă… de frică să nu-i zgârie mobila numai uitându-se la ea.

— De cât timp locuiește acolo?

— Nu-i nimeni mai moș ca el în târgșorul ăsta, ca să poată spune. Da' de ce, dom'le, pui pariu că moșu are o mie de ani. Numai stai mata de-l vezi la față!

Aici se opri discuția. O porniră pe drumul care le fu arătat.

„Exact tipul de cărpănos care preferă să moară de foame ca să-și pună toți banii lui într-o afacere ca aceea a diamantelor", cugetă comisarul Arkwright. „Banalul avar care trăiește în mizerie și strânge sub saltea averi, ca să sfârșească asasinat."

Trecură de „porcăria văduvei Gardiner" și intrară într-un drumeag plăcut de țară, care, în șerpuirea lui, îi aduse în fața unei căsuțe dărăpănate, ascunsă de verdele copacilor. Prin

frunziș, ceva mai departe, surprinseră luciul de ambră al apelor lenețe ale unui râu, iar la picioarele lor, pătrunzând în curte, zeci de porumbei își fluturară aripile.

— Călătorii! scoase un strigăt domnul Birnes, surprins parcă.

Cu o stranie senzație de exaltare, detectivul urcă primul scările verandei și ciocăni în ușă. Nu îi răspunse nimeni. Aruncă o privire plină de înțeles comisarului și încercă ușa. Era încuiată.

— Încearcă pe cea din spate, îi indică răspicat comisarul Arkwright. Dacă tot încuiată este, intrăm oricum.

Ocoliră casa și se duseră în spatele ei, iar domnul Birnes își lăsă o mână pe mâner. Îl răsuci, iar ușa se deschise înăuntru. Se uită iar la comisarul Arkwright, acesta consimți cu un semn din cap și le deschise drumul înăuntru. Se aflau într-o bucătărie, cu podeaua și mesele curate, dar, acum, în cea mai deplină dezordine. Se opriră aici doar o clipă, apoi trecură în holul îngust, care ducea la o ușă deschisă. Pe urmă… pe urmă, comisarul Arkwright se opri subit, cu ochii ațintiți în jos și își ridică pălăria cu deferență.

— Mereu același lucru, remarcă el enigmatic.

Domnul Birnes se aruncă înainte și trecu pragul.

Pe podea zăcea un bătrân întins pe spate, cu fața albă și ochii larg deschiși, ficși. Venerabilele șuvițe sure, lungi și răvășite, îi cădeau pe o frunte de proporții nobile, fruntea înaltă și lată a unui gânditor. O barbă albă ca neaua și lungă îi cădea în valuri pe piept. În ciuda sticlirii ochilor, figura îi era senină în moarte, precum ar fi trebuit să fie și în viață.

Domnul Birnes examină cadavrul în tăcere. O lovitură în ceafă, asta era totul. Apoi cercetă cu privirea camera, de jur împrejur. Totul era la locul lui, în afară de… în afară de cutia cu trabucuri, aruncată pe podea cu susul în jos. O ridică. Două diamante neșlefuite zăceau pe podea, ascunse sub

ea. Pietricelele inerte, brute, erau mărturia tăcută a manierei evidente în care survenise decesul, ceea ce îi obligă și pe cei trei să înțeleagă că era vorba de lovitura plină de lașitate a unui asasin, de o luptă pe viață și pe moarte, poate, pentru conținutul cutiei, care se sfârșise în… crimă!

De afară, scrâșnetul unor roți pe pietrișul drumului sparse tăcerea din casă. Un vehicul oprise în fața ușii.

— Șșșt! îi avertiză comisarul.

Cineva veni pe alee, urcă scările și bătu tare în ușă. Detectivii încremeniră în așteptare, fără să scoată un sunet. Mânerul ușii scârțâi sub apăsarea degetelor nerăbdătoare, apoi se auziră pași grăbiți pe verandă, care se pierdură, ca și cum cineva ar fi coborât iar, cu intenția de a intra prin ușa din spate, care era deschisă. O secundă mai târziu auziră pași în bucătărie, apoi în holul îngust, iar în ușa de la camera în care rămăseseră în picioare se ivi silueta unui bărbat. Era domnul Czenki.

— Uite-ți omul, comisare, murmură încetișor domnul Birnes.

Expertul în diamante își lăsă privirea să treacă de la unul la altul, după care ochii negri ca mărgelele se opriră, într-un târziu, asupra corpului mut, întins pe jos, al bătrânului. Impulsiv, se repezi înainte, dar sergentul Connelly îl opri, apucându-l de un braț.

— Ești prizonierul meu!

— Da, înțeleg, ripostă nerăbdător domnul Czenki.

Nici măcar nu catadicsi să-și ridice privirea, ce rămase pironită asupra cadavrului de pe podea.

— Ei bine, ce-ai de spus în apărarea ta? îl întrebă cu răceală comisarul Arkwright.

Preț de o clipă, domnul Czenki înfruntă fără teamă privirea acuzatoare a comisarului, după care ochii pătrunzători se întoarseră spre fața ușor îmbujorată a domnului Birnes, pe care o scrutară întrebători.

— N-am chiar nimic de zis, răspunse într-un târziu și își trecu încet o mână peste ovalul îngust al feței sale, stricat de cicatrice. Da, înțeleg, repetă absent. N-am nimic de spus.

• XIV • PRINȘI ÎN PLASĂ •

Doris își coborî ochii secați de lacrimi, cu negrăită groază, asupra bătrânelului scofâlcit pe care-l iubise și puțin lipsi ca fragilul fir al vieții să nu i se frângă. Se întâmplase. Premoniția dezastrului se împlinise. Ultimul lăstar al sângelui ei fusese sacrificat pe altarul strălucirii nemiloase a diamantelor, – mai întâi tatăl, fratele, apoi el! Domnul Wynne se albi la față, iar dinții i se încleștară cu turbare. Și el îl îndrăgise pe bătrân. Apoi șocul trecu. Se întoarse neliniștit spre Doris, ca să o primească în brațe moale, inertă… Leșinase.

— Ei bine, ce știți despre asta? îl luă deodată în primire șeful de poliție Arkwright.

Într-o secundă, domnul Wynne își reveni, fu iarăși tânărul om de afaceri calm, sigur de sine, perfect echilibrat. Aruncă o privire comisarului, apoi se uită scurt și scrutător la domnul Czenki. Aproape imperceptibil, expertul în diamante negă din cap. Apoi, ochii domnului Wynne se întoarseră spre domnul Birnes. Pe figura detectivului se citise triumful până în acel moment, dar, sub privirea fermă și plină de înțeles ce-i fu adresată, triumful lăsă treptat locul unui soi de mirare, urmat de un sentiment de jenă, iar el deslușI o poruncă în ochii aceia care-l fixau – un ordin de a păstra tăcerea. Destul de curios, îi aminti că se afla în slujba domnului Latham și că existau anumite secrete de breaslă care trebuiau să fie protejate. Se uită la medicul legist, convocat în grabă pentru o primă examinare.

— Ei? mai întrebă o dată șeful de poliție.

— Despre asta, nimic, răspunse domnul Wynne. Cred, doctore, se adresă el medicului, că ea are

mai multă nevoie de dumneavoastră decât el. Știm doar prea bine ce-i cu el.

Medicul se ridică docil. Domnul Wynne strânse în brațe silueta subțire și amorțită pe care o duse în cealaltă cameră. Doctorul se aplecă asupra lui Doris și îi examină inima zbătându-se ca o pasăre în laț.

— Este doar un șoc, spuse într-un final, când își ridică privirea. Își va reveni complet peste puțin.

— Slavă Domnului! respiră ușurat tânărul.

Se aplecă și își lipi respectuos buzele de fruntea ei albă ca marmura, apoi se îndreptă, o privi îndelung, după care se grăbi se iasă din încăpere.

— N-am nimic de declarat, spunea domnul Czenki, pe tonul lui sec, când domnul Wynne intră din nou în camera unde zăcea mortul.

— Atunci trebuie să înțelegem că sunteți vinovatul? dori să știe comisarul Arkwright cu un pragmatism de gheață.

— N-am nimic de zis, îi replică expertul.

Ochii lui se întâlniră cu ai domnului Wynne, după care se opriră asupra chipului venerabil al bătrânului.

— Vinovat? interveni rapid domnul Wynne. Vinovat de ce?

Fără un cuvânt, Arkwright își flutură mâna asupra cadavrului de pe podea. Pe figura tânărului fulgeră uimirea, o subită nedumerire. Fizionomia expertului în diamante era golită de expresie.

— Nu negați că l-ați ucis? insistă pe un ton acuzator șeful de poliție.

— N-am nimic de zis, repetă expertul.

— Și nu negați că ați fost complicele lui Red Haney?

— N-am nimic de spus, veni răspunsul monoton.

Comisarul ridică nerăbdător din umeri. În ochii limpezi ai tânărului se citi pentru o clipă un gând ca o iluminare, iar el încuviință cu un semn din

cap, de parcă ar fi găsit răspunsul unei întrebări pe care o frământa în minte.

— Domnule comisar, poate să fie vreo greșeală! protestă el convins numai pe jumătate. Pe acest domn ce motive l-ar fi…

— Există destule motive, îl întrerupse repede șeful de poliție. Avem descrierea acestui domn direct de la complicele lui, Red Haney, până și în ce privește cicatricea de pe obraz… Se opri brusc și îl privi pe domnul Wynne cu ochii pe jumătate închiși. Că tot veni vorba, continuă el cu intenție, cine sunteți și ce știți?

— Mă numesc Wynne, E. Van Cortlandt Wynne, veni răspunsul pregătit. Sunt direct interesat de acest caz întrucât m-a legat o lungă prietenie de domnul Kellner, la care se mai adaugă și faptul că nepoata lui, din camera alăturată, urmează să devină în curând soția mea. (Urmă o scurtă pauză.) Aș mai putea să vă aduc la cunoștință că locuiesc la New York, unde se afla și domnișoara Kellner pentru câteva zile. Cum s-a obișnuit să primească telefonic vești de la bunicul ei cel puțin o dată pe zi, dat fiind că nu mai primise niciun semn de la el de două zile, a trecut acasă pe la mine și am venit împreună încoace.

Domnul Birnes își ridică privirea repede. Deodată îi trecu prin minte să întrebe ce se întâmplase cu Claflin și cu Sutton, care supravegheau casa din 37th Street. Tânărul interpretă corect expresia de pe figura lui și îi aruncă o privire plină de înțeles.

— Am venit neînsoțiți, adăugă el.

Detectivul medită în tăcere.

— Dacă toate astea sunt adevărate, sugeră Arkwright șovăitor, poate ne-ați putea da câteva informații despre diamantele furate? Cât valorau? Câte erau?

Arătă pietrele neșlefuite găsite pe podea.

— Nu le cunosc numărul exact, fu răspunsul. Valoarea lor, trebuie să spun, era în jur de șaizeci

de mii de dolari. În afara acestei case mici și a domeniului dimprejur, practic, toți banii domnului Kellner erau investiți în diamante. Cele pe care le aveți acolo au fost strânse în decursul mai multor ani, importate în stare brută, câte una sau câte două.

Domnul Czenki se uita pierdut pe fereastră, dar expresia de pe chipul său prelung trăda cel mai viu interes și… și încă ceva, neîncredere, poate. Comisarul se uită drept în ochii tânărului pentru o clipă, apoi îl întrebă:

— Și familia domnului Kellner?

— Nu mai avea pe nimeni, în afară de nepoata lui, Doris.

Ceva se schimbă în șeful de poliție, îndată ce primi răspunsul, și întreaga lui atitudine se mai îmblânzi. Se lăsă pe un scaun de lângă ușă.

— Luați loc, domnule Wynne, îl invită plin de curtoazie, și haideți să lămurim lucrul ăsta. Acolo, vă rog, indică el un scaun îndreptat parțial spre cel al domnului Czenki.

Domnul Wynne se așeză.

— Nu vi se pare, continuă comisarul pe un ton amabil, că Czenki, aici de față, l-a ucis pe domnul Kellner?

— Ei bine, nu, recunoscu tânărul.

Domnul Czenki îi aruncă o privire rapidă, de avertizare. Comisarul nu o văzu, dar o simți.

— Și… de ce… nu credeți asta? continuă el.

— În primul rând, începu domnul Wynne fără ezitare, diamantele nu valorau mai mult de șaizeci de mii de dolari, iar domnul Czenki scoate un salariu de douăzeci și cinci de mii de dolari pe an. Proporția este greșită, mă înțelegeți. În al doilea rând, domnul Czenki este un om de o integritate mai presus de orice îndoială. În calitatea lui de expert în diamante al companiei lui Henry Latham, manevrează anual pietre prețioase în valoare de milioane de dolari și, practic, are posibilități nelimitate pentru hoții, fără să comită crime, dacă

ar căuta să fure. Lucrează pentru această companie de mai mulți ani și numai acest simplu fapt este cu siguranță în favoarea lui.

— Foarte bine, comentă ambiguu șeful de poliție.

Se opri pentru o clipă să-l studieze pe micul om cu o curiozitate stârnită de suma salariului său.

— Și cum rămâne cu descrierea lui Haney? Cu acuzația lui? întrebă el.

— S-ar putea ca Haney să fi mințit, ripostă domnul Wynne. Se știe doar că oamenii în situația lui mint.

— V-am înțeles eu bine când ați spus, continuă comisarul, impasibil la nota de ironie din vocea celuilalt, că dumneavoastră și domnișoara Kellner urmează să vă căsătoriți?

— Da.

— Și că ea este singura moștenitoare a bunicului ei?

— Da.

— Atunci, la moartea lui, diamantele ar intra în posesia ei?

Pentru o secundă, domnul Wynne păru că se înfioară, și își implântă privirea limpede în ochii interlocutorului său, căutând înțelesul ascuns.

— Da, dar… începu el cu voce stinsă.

— Este adevărat, nu-i așa? îi aruncă comisarul cu violență subită.

— Da, este adevărat, admise calm domnul Wynne.

— Deci, indirect, n-ar fi în avantajul dumneavoastră decesul natural sau asasinarea domnului Kellner?

— Prin faptul că diamantele ar reveni viitoarei mele soții, da, fu răspunsul.

Mâinile subțiri ale domnului Czenki se frământau nervos. Fața lui era din nou golită de expresie, iar ochii lui ca mărgelele se fixară în cei ai comisarului Arkwright. Domnul Birnes era

sincer uimit de întorsătura neașteptată pe care o luaseră lucrurile. Deodată, Arkwright își lăsă mâna pe spătarul scaunului cu o bufnitură.

— Să presupunem pentru un moment că Red Haney a mințit și că domnul Czenki nu este criminalul, atunci… La drept vorbind, salariul dumneavoastră nu este de douăzeci și cinci de mii de dolari pe an, nu-i așa?

Se ridicase iar în picioare, cu ochii scăpărându-i din orbite, și întinse acuzator o mână spre fața domnului Wynne. Era o simulare. Domnul Birnes înțelese. Era o metodă polițienească de eludare a posibilităților. Tânărul nu făcu nici cea mai ușoară mișcare care să trădeze vreo jenă în fața acestei acuzații, iar vocea nu-i tremură câtuși de puțin când deschise iar gura să vorbească.

— Înțeleg perfect, comisare, remarcă el pe un ton de gheață. Și la ce oră a avut loc crima, dacă-mi permiteți să vă întreb?

— Răspundeți-mi la întrebare, tună comisarul.

— Acum uite ce-i, comisare, continuă glacial domnul Wynne, nu sunt copil ca să mă sperii și să smulgeți de la mine declarații absurde. Nu scot un salariu de douăzeci și cinci de mii de dolari anual, nu. Dar am propria mea afacere și câștig mai mult de atât. V-ați putea satisface curiozitatea consultând registrele din biroul meu, dacă doriți. Fie și în mod aluziv, mă acuzați de crimă. Acum vă rog să-mi răspundeți la o întrebare. La ce oră a avut loc asasinatul?

• XV • O PARTE DE ADEVĂR •

Comisarul se lăsă înapoi în scaun cu o supremă satisfacție. Ăsta nu era genul de om care să cedeze intimidărilor.

— Haney zice că sâmbătă dimineața, preciză el. Legistul confirmă.

— Ieri-dimineață, reflectă domnul Wynne, apoi, după un moment: Cred, domnule comisar, că îl cunoașteți pe domnul Birnes de față? Și ați putea accepta o declarație a domniei sale?

— Da, admise comisarul, măsurându-l scurt din ochi pe detectiv.

— Domnule Birnes, unde m-am aflat eu toată ziua de sâmbătă? îl chestionă tânărul, fără să-i arunce nici măcar o privire.

— V-ați aflat la dumneavoastră acasă de vineri, orele unsprezece seara până sâmbătă dimineață, veni răspunsul. Ați plecat de acolo la orele nouă și cincisprezece minute și ați luat tramvaiul din 34th Street spre biroul dumneavoastră. Ați plecat de la birou la orele unu și cinci minute, ați servit prânzul singur la Savarin și v-ați întors la birou la orele două. Ați rămas acolo până pe la orele cinci fix, poate și câteva minute, după care v-ați întors acasă. La orele opt ați…

— Vă este suficient? îl întrerupse domnul Wynne. Este un alibi?

— Da, recunoscu celălalt, dar de unde știi toate astea, Birnes?

— Domnul Birnes și oamenii din agenția lui m-au onorat cu cele mai persistente atenții în ultimele zile, continuă cu promptitudine domnul Wynne. A pus doi agenți să-mi supravegheze în permanență biroul, zi și noapte, și alți doi să-mi pândească în permanență casa, zi și noapte. Și acum sunt doi

acolo, unul într-o cameră la subsol, iar celălalt în cămară, amândoi încuiați pe dinafară. Se numesc Claflin și Sutton!

„Deci asta era!”, se lămuri pe loc domnul Birnes. Claflin și Sutton fuseseră ademeniți în casă cu un pretext oarecare și încuiați înăuntru! „Naiba să-i ia cu prostia lor cu tot.”

— De ce sunt încuiați? dori să știe comisarul, căruia i se stârnise curiozitatea. De ce te-ai aflat sub urmărire?

— Cred, poate, că domnul Birnes va fi de acord cu mine că faptul ca atare n-are nicio legătură cu crima de față, răspunse dezinvolt domnul Wynne.

— Asta numai eu hotărăsc, i-o întoarse comisarul fără menajamente.

Urmă o lungă pauză. Domnul Czenki se aplecă înainte în fotoliul său, strângându-i brațele cu furie, cu buzele strânse într-o linie subțire. Numai cu un efort suprem reuși să-și păstreze stăpânirea de sine, iar pe chipul prelung, desfigurat de cicatrice, se întipărise o expresie stranie.

— Ei bine, dacă insistați să aflați, remarcă încetișor tânărul, cred că va trebui să vă spun tot. Mai întâi de toate…

— Nu! fu singurul cuvânt care se desprinse într-un final de pe buzele crispate ale expertului, sub imboldul unei explozii înăbușite, care atrase atenția tuturor asupra lui.

Domnul Wynne se întoarse ușor în scaun și îl pironi cu o privire nedumerită. Ochii negri ca mărgelele se aprinseseră în orbite din cauza efortului de a-și reprima simțămintele și un mesaj indescifrabil străfulgeră în ei.

— Mai întâi de toate, reluă domnul Wynne, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, domnul Kellner…

— Nu! izbucni iar expertul, pe un ton disperat. Nu! Înseamnă ruinare… ruinare totală!

— Domnul Kellner avea acele diamante… în valoare de aproximativ șaizeci de mii de dolari, continuă răspicat domnul Wynne. El se hotărâse să

vândă ceva din ele. Una dintre cele mai rapide și mai profitabile metode de a vinde acele pietre prețioase în stare brută, precum cele pe care le țineți în mâna dumneavoastră, domnule comisar, era să le ofere direct celor care le comercializează. M-am dus la domnul Henry Latham și la ceilalți bijutieri din New York, în numele dumnealui, și le-am oferit spre vânzare o cantitate de diamante. S-ar putea ca ei să fi considerat acest volum ca pe ceva neobișnuit, asta n-am de unde să știu, dar aș îndrăzni să avansez ipoteza că așa au gândit.

Se opri un moment. Fața domnului Czenki, golindu-se de expresie, se întoarse în lumina ferestrei. Comisarul Arkwright îl scrută cu ochi pătrunzători.

— Negustorii de diamante, bineînțeles, trebuie să fie prudenți, continuă dezinvolt tânărul. Nu-și pot permite să cumpere orice le oferă niște necunoscuți. Aveau și motive să creadă că eu acționam de unul singur. Ceea ce era și mai firesc, prin urmare, ca ei să apeleze la domnul Birnes și la subalternii dumnealui, ca să afle mai multe despre mine și, pe cât posibil, să afle pe cine reprezentam, așa încât să poată localiza rezerva, nu-i așa? Nu le-aș fi divulgat-o, pentru că nu era de dorit ca ei să ia legătura direct cu domnul Kellner, care era copilăros și la o vârstă înaintată, nefiind capabil, poate, să aprecieze corect valoarea reală a diamantelor. Rezultatul a fost că negustorii de diamante m-au pus sub urmărire strictă. Mi-a fost supravegheată locuința, la fel și biroul. Mi-a fost supusă unei cercetări amănunțite corespondența, telegramele mi-au fost deschise și citite. Mi-au fost interceptate apelurile telefonice. Desigur că anticipasem toate astea și comunicam cu domnul Kellner numai prin porumbei călători.

Îi aruncă o privire plină de înțeles detectivului Birnes care era total absorbit de aceste lămuriri.

— Acei porumbei călători nu erau expediați prin expres, altfel registrele le-ar fi furnizat un indiciu

subalternilor domnului Birnes. Eu, personal, i-am dus și i-am adus într-o valiză, înainte să-l abordez pe domnul Latham cu propunerea mea originală.

Oferea răspunsuri categorice câtorva dintre nenumăratele întrebări cărora detectivul Birnes le căuta un răspuns. Expresia tensionată din ochii domnului Czenki se topi și acesta scoase un ușor suspin.

— Am citit despre cazul Red Haney în ziarele din dimineața asta, după cum bănuiți, continuă el după o clipă. Era de dorit ca eu să vin aici, împreună cu domnișoara Kellner, dar nu era deloc de dorit, chiar și în acele circumstanțe, să-mi permit să mă las urmărit. Iată de ce domnul Claflin și domnul Sutton se află acum încuiați în casa mea.

Făcu iar o pauză.

— Domnul Birnes, o știu prea bine, va fi bucuros să-mi confirme declarația în acest caz, pe cât îi permit instrucțiunile primite de la domnul Latham și de la ceilalți domni interesați în chestiunea de față.

Comisarul Arkwright aruncă o privire curioasă în direcția detectivului.

— Așa este, admise domnul Birnes cu un semn incert de încuviințare din cap, potrivit instrucțiunilor primite. Am înțeles, totuși, că diamantele aveau o valoare mai mare de șaizeci de mii de dolari. De fapt, s-ar fi putut să aibă o valoare de un milion de dolari.

— Un milion de dolari! repetă uimit domnul Arkwright. Un milion de dolari!

Se întoarse cu furie spre domnul Wynne.

— De asta ce mai zici? îl întrebă el.

— Desigur, n-am nicio idee despre ce a… înțeles… domnul Birnes, răspunse tânărul, rostind răspicat cuvintele. Dar este o inepție să susții asemenea lucruri în fața evidenței, nu-i așa? Ar putea cineva cu diamante în valoare de un milion de dolari să trăiască într-o cocioabă ca asta?

Comisarul cântări chestiunea în gând preț de un minut sau două, timp în care ochii lui ageri scrutau pe rând chipurile domnilor Wynne și Czenki.

— Depinde de om, bineînțeles, observă într-un târziu.

Și atunci o idee nouă i se ivi în minte.

— Legătura dumneavoastră directă cu asasinatul mi se pare infirmată de probe, domnule Wynne, recunoscu el încet, și, dacă îi admitem inocența – îl arătă cu degetul pe expert –, atunci încă mai avem o alternativă. Înțelegeți?

Tânărul se întoarse cât ai clipi spre el.

— Vă dați seama că toate argumentele pe care le-am avansat spre a vă descoperi un eventual mobil pentru acest asasinat sunt la fel de valabile și pentru domnișoara Kellner?

— Doris! se aprinse domnul Wynne.

Pentru prima oară desăvârșita lui stăpânire de sine îl părăsi și sări în picioare cu pumnii încleștați.

— De ce… de ce…! Unde vreți să ajungeți?

Domnul Czenki le aruncă, stânjenit, o singură privire, pe urmă își întoarse iar ochii spre fereastră.

— Luați loc, îl sfătui cu calm comisarul.

Preț de o clipă, tânărul îi aruncă o căutătură feroce, după care se așeză din nou. Mâinile i se încleștară cu disperare și o ușoară îmbujorare pe fața lui bărbierită îngrijit trăda lupta ce o dădea cu sine însuși, pentru a se reține.

— Toată averea acestui bătrân, împreună cu diamantele, ar intra în posesia ei la moartea… sau omorârea lui, adăugă fără milă comisarul. Este adevărat, nu-i așa?

— Dar când a intrat în cameră fiecare gest al ei trăda nevinovăția, izbucni pătimaș domnul Wynne.

Comisarul ridică din umeri.

— Locuia la un micuț hotel în Irving Square, se grăbi tânărul să continue. Vă poate satisface mărturia celor de acolo în privința locului în care ea s-a aflat în cursul zilei de sâmbătă?

Comisarul ridică iar din umeri.

— Și nu uitați, vă rog, că cel mai bun răspuns la toate întrebările stă în faptul că diamantele erau la Haney!

— Nu rezultă neapărat, domnule Wynne, zise celălalt pe un ton ferm, că ea a comis crima cu propriile mâini. Pur și simplu, dacă diamantele nu valorau mai mult de șaizeci de mii de dolari, atunci singurul motiv pe care Czenki l-ar fi putut avea a fost eliminat. Pentru că Haney avea, practic, pietre în valoare de cincizeci de mii de dolari și, iată, aici, alte câteva. Atunci expertului dumneavoastră nu i-ar mai fi revenit nimic din pradă. Și din nou, dacă diamantele nu valorau mai mult de șaizeci de mii de dolari, dumneavoastră sau domnișoara Kellner ați fi fost singurii care să beneficieze în urma acestui deces.

— Dar Haney le avea! protestă domnul Wynne.

— Este exact ce spun și eu, admise celălalt cu satisfacție. De aceea, valorau… mai mult de șaizeci de mii de dolari. Oricum am privi chestiunea în cauză, indiferent de cine a fost complicele lui Haney, se pare că am stabilit un lucru.

— Sau Haney a mințit, ripostă categoric tânărul. Dacă Haney a venit aici singur, l-a omorât pe bătrân și a furat diamantele, atunci niciuna dintre aceste întrebări nu și-ar mai găsi rostul, nu-i așa?

Domnul Birnes, care ascultase în tăcere, se ridică dintr-odată și părăsi încăperea. Ultima sugestie a tânărului îi pusese în mișcare rotițele minții, iar el își rumegă o clipă gândurile în tăcere, într-un târziu, scutură din cap.

„Este cert, reflecta în sinea lui detectivul, ca și cum ar fi încercat să se asigure pe sine însuși, că Haney ne-a dat descrierea unui complice, care i se potrivește perfect lui Czenki, iar el a refuzat să se apere sau măcar să nege faptele, că și-a atras bănuielile asupra lui prin tot ce a făcut și a zis de când se află aici, chiar și prin maniera bizară în

care a pătruns în casa asta. Prin urmare, erau mai multe diamante, iar el și-a luat partea.”

„Alo! se auzi din hol vocea detectivului. Dați-mi 21845 River, New York… Da… Domnul Latham este?… Da, Henry Latham…”

Din nou, domnul Wynne își pierdu controlul, se ridică în picioare, cu intenția evidentă de a întrerupe acea conversație. O porni înainte, scrâșnind din dinți, dar comisarul Arkwright, sergentul Connelly și domnul Czenki săriră în același timp și îl prinseră cu mâinile. Ceva în strânsoarea expertului care-l apucase de încheietură îl făcu să se oprească și să înceteze să se mai zbată neputincios. Apoi își luă o expresie de resemnare și se așeză din nou pe scaun.

„Alo! Eu sunt, domnule Latham!… Detectivul Birnes la telefon… Am putut să localizez câteva diamante, dar trebuie neapărat să aflu ceva despre cantitatea celor menționate de dumneavoastră. Dacă vă mai amintiți, domnul Schultze zisese ceva de… Da… Da… Oh, au fost?… evenimente neașteptate, da… Am să vă sun și am să vin să vă văd diseară pe la opt… Da… La revedere!”

Domnul Birnes reintră în cameră. Pe fața lui strălucea triumful. Domnul Wynne îi aruncă o privire aproape deznădăjduită domnului Czenki, după care se întoarse iar spre detectiv.

— Trebuie să spun că diamantele valorau mai mult de șaizeci de mii de dolari, le trânti domnul Birnes. Valorau un milion de dolari pe puțin. Domnul Schultze mi-a dezvăluit măcar atât, iar domnul Latham îmi confirmă.

Comisarul Arkwright se întoarse și îl străfulgeră cu o privire încruntată pe expert. Ochii negri ca mărgelele se aprinseră de o anume emoție pe care celălalt nici n-o observă.

— Unde sunt, Czenki? se răsti la el comisarul.

— N-am nimic de declarat, replică în șoaptă domnul Czenki.

— Așadar, dispariția dumitale de vineri seara și absența dumitale întreaga zi de ieri au avut, totuși, de-a face cu asasinarea domnului Kellner, constată comisarul, acuzându-l direct.

— N-am nimic de zis, murmură expertul în diamante.

— Cu asta închidem cazul, domnilor, declară comisarul pe un ton concluziv. Czenki, te arestez sub acuzația de omor. Tot ce vei spune va fi folosit împotriva ta. Haidem acum. Nu-mi face probleme.

• XVI • EXPLICAȚIILE DOMNULUI CZENKI •

De-a dreptul răvășit de tulburare, cu figura lui prelungă, de obicei placidă, dar acum îmbujorată și însuflețită de o expresie stranie, cu ochii negri ca două mărgele strălucindu-i în orbite, domnul Czenki se repezi, nesigur pe picioare, în camera de lucru unde domnul Latham și domnul Schultze se așezaseră, în așteptarea domnului Birnes. Ridică o mână, impunând tăcere, închise ușa, o încuie și băgă cheia în buzunar, după care se întoarse spre domnul Latham.

— Le… produce, omule! Le… fabrică! izbucni el, scrâșnind din dinți. Nu pricepi? Le produce!…

Domnul Latham, uluit și ușor impresionat, se ridică în picioare. Flegmaticul neamț rămase nemișcat în scaun, holbându-se la expert fără să înțeleagă. Mâna prelungă a domnului Czenki se încleștă într-un pumn sub nasul patronului său, iar bijutierul se trase puțin înapoi, ușor alarmat.

— Nu înțeleg ce… începu el.

— Diamantele alea! îl întrerupse domnul Czenki și toate simțămintele pe care le ținuse în el atâta amar de vreme se revărsară într-un acces de nerăbdare. Diamantele! Le produce! Nu înțelegi? Diamantele! Le manufacturează!

— … *Gott in Himmel!*[22] exclamă domnul Schultze, cu un strigăt plin de reverență. Se sculă de pe scaun. Der miragolul z-a broduz! Drebuia ză vi jdiud! Drebuia ză ne vi dat zeama!

— În valoare de milioane și milioane de dolari, chiar miliarde… ce știm noi! se repezi expertul cu o vehemență incoerentă. O sumă mai mare decât toate bogățiile din lume adunate laolaltă în mâinile unui singur om! Gândește-te!

Domnul Latham nu făcu decât să-i arunce o privire opacă, iar expertul se întoarse din instinct asupra singurului care înțelegea… domnul Schultze.

— Gândește-te ce minte a putut să născocească asta, omule!

Se prăbuși într-un scaun și rămase în el cu privirile în podea, frământându-și mâinile, mormăind ceva sieși. Domnul Latham era tipul de om de afaceri cu sânge rece, rațional, lipsit de imaginație. Și cu toate astea, mintea lui încă nu cuprinsese întreaga semnificație a acestor lucruri. Se holbă în tăcere, mai întâi la domnul Czenki, apoi la domnul Schultze. În privirea lui nu se putea citi nici măcar neîncredere, ci doar o urmă de uimire la care cei doi bărbați, cu atâta stăpânire de sine, ar fi trebuit să se înfurie pe dată. Într-un târziu, importatorul neamț se întoarse placid spre el.

— De ge nu de înviori la azda, Laadham? îl iscodi el. Are drebdade, nu-i nebud, adăugă el cu o siguranță bizară. Îdzi zbune gă diabandele alea zund broduze, văgude ga gogojile, vără der gaură, vabrigade, azamblade. Nu brigebi?

Izbucni într-o serie de înjurături guturale, pe limba lui maternă. Și încet-încet ideea începu să-și facă loc în cugetul domnului Latham. Diamantele arătate de domnul Wynne nu erau veritabile, atunci. Erau artificiale! Era un soi de șarlatanie! Bineînțeles! Dar experții căzuseră de acord că erau diamante… diamante veritabile! Poate se lăsaseră înșelați, sau… Dumnezeule! Voiau să zică cei doi că erau diamante veritabile, dar erau… fabricate? Mărginită închipuire a domnului Latham se strânse ca un melc în cochilia lui. Absurd! Cine a mai auzit de un diamant de mărimea lui Koh-I-Noor, sau a Regentului, sau a lui Orlov, care să fie produs pe cale artificială? Erau nebuni… amândoi!

— Să înțeleg, întrebă el pe un ton de iritare deliberată, că dumneata, Czenki, și dumneata,

Schultze, vă așteptați ca eu să cred că toate acele diamante pe care le-am văzut împreună nu erau naturale, dar… erau… veritabile, produse de mașini într-o… fabrică de diamante? Aici vreți să ajungeți?

— … Das *ist*![23] declară categoric neamțul. Fine egzagd la dimb, Laadham, ze abrobie, dezigur. Und îndodeauna am obzervad gă indiverend ge ze abrobie de ji agiunge.

— Produse, fabricate… făcute la fel ca bilele de biliard, repetă monoton domnul Czenki. Da, trebuia să se întâmple, dar… dar imaginați-vă, numai, insurmontabilele greutăți prin care un creier uman a trebuit să treacă!

Își trecu mâna subțire peste fruntea îmbujorată și tăcu, rămas pe gânduri.

— Nu cred, declară caustic domnul Latham. Este imposibil! Nu cred!

Și se așeză.

— Nu brea gondeadză dagă gredzi zau nu, remarcă neamțul pe un ton resemnat. Dagă ezde, ezde. Und doade diabandele alea de la mine und de la dine nu faloreață mai muld degâd un ghil de gardovi.

Domnul Latham se întoarse cu spatele la el, pe jumătate nervos, și își ațintì privirea asupra expertului cu ochii încă în podea.

— Ce știi despre asta, totuși, Czenki? îl chestionă. Cum de știi că le fabrică? L-ai văzut… la lucru?

Interpelat atât de direct, domnul Czenki își ridică ochii și flacăra vie a uimirii din ei scăpără și se stinse. În tăcere, preț de un minut sau două, el scrută scepticismul vizibil pe chipul patronului său, după care îl iscodi în șoaptă:

— Știți ce sunt diamantele, domnule Latham?

— După unele teorii, ar fi carbon pur, cristalizat.

— Asta sunt, confirmă nerăbdător expertul. Știți că s-au fabricat diamante pe cale industrială?

— Mă rog, am citit ceva despre asta, bine, dar ceea ce eu…

— Orice școlar știe cum se fac diamantele, domnule Latham. Dacă se încălzește carbon în stare pură la circa trei mii de grade Celsius și este simultan supus unei presiuni de aproximativ șase mii de tone pe metrul pătrat, se preface într-un diamant. Și nu-i o teorie… este un fapt! Greutatea a constat întotdeauna în aplicarea cunoștințelor noastre într-un mod fezabil din punct de vedere industrial, cu alte cuvinte, să izolezi carbonul într-o stare absolut pură și să inventezi metoda aplicării simultane a temperaturii și a presiunii. S-a reușit, domnule Latham… s-a reușit! Nu înțelegeți ce înseamnă asta…!

Cu un efort își reprimă valul de emoție ce îi umfla din nou pieptul și care se trăda prin tonul ridicat al vocii și prin gesturile iuți și nervoase ale mâinilor. După o clipă, continuă:

— Nu sunt puțini savanții care au produs diamante, particule minuscule, nu mai mari decât vârful unui ac. Profesorul Henri Moissan, din Paris, a mers mai departe și, folosindu-se de un cuptor cu arc electric, a obținut diamante mari cât o gămălie. Poate vă mai amintiți că, la prima mea întâlnire cu domnul Wynne, el m-a întrebat dacă n-am prestat anumite lucrări speciale pentru profesorul Moissan. Este adevărat. Am testat diamantele pe care le-a făcut… și erau diamante!… Îndrăznesc să afirm că sugestia pe care mi-a transmis-o domnul Wynne prin acea întrebare… anume, sugestia diamantelor manufacturate… fusese plănuită cu grijă, căci domnul Wynne este un tânăr uimitor, un tânăr minunat.

Se opri pentru o clipă.

— Noi știm că are diamante în valoare de milioane și milioane de dolari… căci le-am văzut cu ochii noștri… și cine poate spune câte miliarde de dolari mai valorează altele pe care, poate, le

mai are? Un singur om deține în mâna lui puterea de a răsturna toate valorile financiare din lumea asta!

— Dar cum de ți-ai dat seama că le fabrică? dori să știe domnul Latham, insistând asupra acestei probleme de căpătâi.

— A sugerat asta prin întrebarea lui, continuă domnul Czenki. Sugestia asta mi-a rămas în minte. Când detectivul, domnul Birnes, a raportat că domnul Wynne este importator de zahăr brun, tocmai eram pe punctul de a avansa, în teorie, că diamantele ar fi produse pentru că, dintre toate substanțele arse, zahărul brun este cel mai bogat în carbon. Dar dumneavoastră, domnule Latham, mi-ați discreditat o ipoteză pe care o avansasem anterior, iar eu… eu… mă rog, n-am mai zis nimic. În schimb, în seara aceea am demarat personal o anchetă pentru a vedea ce se întâmpla cu zahărul. Am aflat, de la cei de pe vapoarele care-și descărcau cargourile în Hoboken, că zahărul care se afla pe ele se încărca pe șlepuri și că acele șlepuri îl cărau într-un mic șir indian până în orășelul Coaldale, totul sub semnătura unui anume domn Hugo Kellner. Ca să aflu toate astea, mi-a luat întreaga ziua de vineri, toată sâmbăta și o bună parte din cea de azi. În după-amiaza asta, m-am dus să-l văd pe domnul Kellner. L-am găsit asasinat, constată el ca și cum ar fi fost un simplu inconvenient. În camera unde se afla cadavrul, se mai găseau domnul Birnes, comisarul Arkwright de la poliția din New York, și un alt detectiv newyorkez. Îmi aruncasem un ochi peste povestea lui Red Haney și a diamantelor din ziarele de dimineață. Din ceea ce știam și din prezența domnului Birnes, am presupus ceva din adevăr. Am fost pus imediat sub arest pentru crimă, pentru asasinarea acestui om pe care nu-l mai văzusem în viața mea, adevăratul stăpân al diamantelor, omul care a reușit toate astea.

Rămase tăcut pentru o secundă, parcă doborât de o nesfârșită epuizare.

— Apare domnul Wynne, împreună cu o anume domnișoară Kellner, nepoata mortului… M-a văzut și a înțeles… am pus la cale între noi că eu trebuia să fiu luat drept criminal și, astfel, să prevenim o percheziție imediată a casei… N-am negat nimic… I-am lăsat să mă ia drept… vreo greșeală de identificare… Aș obține un alibi de la hamalii din Hoboken… diamantele sunt acolo, neștiute, cu o valoare de milioane de dolari… stăpânul diamantelor este mort!

Domnul Latham ascultase năuc toată această narare grăbită, oarecum dezarticulată. Domnul Schultze, mai interesat să înțeleagă toată acea istorie în cele mai mici amănunte, păstră pentru un moment tăcerea.

— Adungi, dagă dodzi oamenii ăia jdiu dod ge ne-a țiz el, Laadham, remarcă el într-un târziu, diabandele noazdre nu mai vag deja… nigi gâd gardovii.

— Dar ei nu… știu nimic, izbucni domnul Czenki cu înverșunare. Nu pricepeți? Haney sau altcineva l-a ucis pe domnul Kellner și a furat câteva diamante brute… trebuie să fi citit și dumneavoastră ziarele de astăzi. Poliția din New York a mers pe urmele lui Haney în Coaldale și a ajuns la această casă. Dar tot ce știu ei este că au fost furate pietre brute în valoare de șaizeci de mii de dolari. Nu li s-a făcut nici o singură aluzie la cele fabricate, care valorează mai multe milioane de dolari. Nu înțelegeți? Le-am permis să mă acuze și să mă aresteze, știind că dispuneam de un alibi, pentru a-i îndepărta de locul ăsta și a câștiga timp, cel puțin, ca să-i dau domnului Wynne prilejul să ascundă celelalte diamante, în cazul în care se mai află aici. A priceput ce încercam eu să fac și a urmat planul. El știa că mi-am dat seama de fabricarea diamantelor. Domnul Birnes habar n-are. Nimeni nu mai știe în afară de dumneavoastră,

de mine, de domnul Wynne și, poate, de fată! Dar, nu vedeți, dacă nu acceptați propunerea pe care v-a făcut-o, piața mondială de diamante va falimenta? Voi vă veți ruina!

— Dar cum de ai dedus că sunt… produse? se încăpățână domnul Latham. Ai asistat vreodată la procesul lor de fabricare?

— *Mein Gott*, Laadham, gum jdii gă ai der vurungul la geavă? Doar nu-l bodzi fetea, nu?

Domnul Schultze se întoarse spre expert.

— Dodzi drei fom berge ză-l fetem be domdul Vinne. Ezde der miragol! Ge ezde, ezde, und n-are nigi un rozd ză țigi gă nu ezde.

• XVII • CUBUL GIGANTIC •

Un cub din oțel masiv, polizat, de vreo optsprezece metri pătrați, fixat pe un suport întins din beton și despicat perpendicular până la mijloc în două jumătăți uriașe, strâns ajustate printr-o serie de striuri triunghiulare, o variație a bine-cunoscutei perechi lambă și uluc[24]. De la un colț la altul, masa enormă era prinsă în șuruburi imense din oțel. Capetele masive ale altor șuruburi, în jur de patruzeci pe fiecare dintre cele patru laturi, sugerau că întregul ar putea fi spart intenționat în două jumătăți care au fost reunite cu ușurință, o latură enormă glisând înainte și înapoi pe o șină scurtă.

Prin cele două fațete nedivizate ale cubului, trasând oarecum un pătrat în centru, treceau patru perforatoare, ceva mai mici în diametru decât un creion oarecare, traversând laturile. Direct în centru se contura o rețea de cabluri izolate ce atârnau din întunericul de deasupra. Pe celelalte două laturi ale marelui cub, exact în locul în care se întâlneau marginile celor două jumătăți, se deschideau gurile, ca pâlniile, ale unui perforator de vreo cinci centimetri. Și acesta trecea prin fațete.

Direct în partea opusă celor două guri, la o distanță de vreo patru metri, erau montate un fel de tunuri de calibru greu, de tipul celor navale, două la număr, – o construcție stranie. La modul general, nu aduceau deloc cu cele care au calibrul de doisprezece inci, căci culatele[25] erau, păstrând proporțiile, mult mai largi, țevile mai lungi, iar gurile, în loc de doisprezece inci, măsurau numai doi. Montajele erau la mare înălțime, iar reglajul atât de precis încât, dacă te uitai prin deschiderea

culatei unuia dintre tunuri, axul imensului cub și țeava tunului din partea cealaltă îți păreau că se continuă.

— Aceasta este mașina de făcut diamante, domnilor, începu domnul Wynne și le arătă domnului Latham, domnului Schultze și domnului Czenki cubul și cele două tunuri. Este de o simplitate perfectă în construcție, are o forță enormă de rezistență, după cum bănuiți, și este reglată la fel de minuțios ca un ceas. Funcționează cu electricitate. Acest cub reprezintă soluția problemei acțiunii simultane a presiunii și temperaturii înalte, care a fost numai unul dintre numeroasele obstacole aparent insurmontabile ce urmau să fie depășite. Când se scot șuruburile, o jumătate glisează înapoi. Când se pun șuruburile la loc, este la fel de solid ca și cum ar fi construit dintr-o singură bucată și este perfect capabil să înfrunte o forță mai mare decât tot ce-a putut până acum născoci ingeniozitatea omenească. Această forță rezultă din combinarea unei temperaturi la jumătate din cea a suprafeței Soarelui cu impactul nemijlocit a două proiectile de 50 de kilograme lansate la mai puțin de un metru și douăzeci de centimetri, cu o încărcătură enormă de cordită[26], și cu o viteză inițială mai mare decât s-a înregistrat vreodată în istoria artileriei. Această vastă forță se centrează într-un soi de retortă din mijlocul cubului. Retorta este rotundă, are vreo 91 de centimetri în lungime și tot pe atât în diametru, fiind construită dintr-o jumătate de duzină de substanțe rezistente la foc, depuse în straturi, perforate de cabluri electrice, având o deschidere înăuntrul său de o lungime perfect egală cu cea a perforatoarelor din cub. Este strâns ajustată într-un receptacul tăiat chiar în centrul cubului, destinat să protejeze temeinic, de căldura intensă, oțelul din care este făcut cubul. Această căldură ajunge la furnal prin firele electrice care pătrund prin laturile cubului, după cum puteți vedea, curentul fiind

transportat aici printr-o conductă, de-a lungul albiei râului, de la o mare uzină electrică, aflată la o distanță de vreo nouă kilometri. Douăzeci și opt de cabluri mari sunt necesare pentru circuitul electric. Uzina electrică este proprietatea mea, destinată, de ochii lumii, pentru o mică rafinărie de zahăr. Aș mai putea să adaug că retorta este o variantă a principiului utilizat de profesorul Moissan din Paris.

Aici se întoarse spre domnul Czenki.

— Poate vă mai amintiți că i-am menționat o dată numele?

— Îmi amintesc, recunoscu expertul cu încrâncenare.

— Acum, carbonul în stare pură este vaporizat, după cum poate cunoașteți, la o fracțiune mai mică de trei mii de grade Celsius, continuă domnul Wynne. Carbonul pur – nu numai din punct de vedere chimic, ci de o puritate absolută – sub forma unor discuri de mare compresie este introdus în retorta amplasată înăuntrul cubului, capetele deschiderii de doi inci din furnal fiind blocate pentru a preveni expansiunea, cubul este închis, șuruburile strânse și se ridică temperatura, pentru câteva minute, o căldură, domnilor, cât jumătate din cea a Soarelui. Și, pe urmă, presiunea de aproximativ șapte sute de tone pe centimetrul pătrat se adaugă cu ajutorul celor două tunuri. Cu alte cuvinte, domnilor, carbonul în stare pură, vaporizat, este prins între cele două proiectile care pătrund simultan în cub din laturi opuse, fiind lansate de curentul electric. Impactul este atât de puternic, încât ceea ce fusese 70 de centimetri de carbon comprimat este condensat instantaneu într-un disc de o formă neregulată, de o grosime de doi până la trei centimetri. Și discul ăsta, domnilor, este un diamant!… Violența operației, combinată cu intensitatea căldurii, topește totul: retortă, proiectile, fire electrice, cărămizi refractare, până și azbest, într-o singură masă. Cubul se deschide și

această masă incandescentă cade în apă rece, ceea ce face presiunea să crească, până când substanța se răcește. Apoi este spartă și în miezul ei se află un diamant… mare cât un biscuit, domnilor! Patru perforatoare mici care ies din orificiul de doi inci perforează cubul și permit evacuarea aerului pe măsură ce proiectilele se retrag la locul lor. Nu există posibilitate de ricoșare, întrucât elasticitatea carbonului este total anihilată, absorbită, aș putea spune, în inima diamantului. Desigur că retorta, cele două proiectile și cablurile de conectare la electricitate sunt toate distruse la fiecare șarjă, ceea ce duce la un cost total de peste opt sute de dolari pentru această operație, la care se mai adaugă și trei tone de zahăr brun. Diamantul care rezultă valorează pe puțin un milion când este șlefuit, uneori chiar două milioane. Asta-i tot, cred.

Se lăsă o lungă tăcere, în semn de admirație. Domnul Latham, sprijinit de giganticul cub, își contempla îngândurat vârful pantofilor. Domnul Schultze îl cântări cu ochi curioși, apoi își cufundă privirile în adâncul întunericului de deasupra. Domnul Czenki mai avea o întrebare.

— Înțeleg că toate diamantele au fost fabricate sub forma unor discuri, observă el într-un târziu. Atunci pietrele brute care au fost furate erau…

— Erau naturale, îl întrerupse domnul Wynne, importate pentru cercetare și experiment. I-am dezvăluit comisarului Arkwright o parte din adevăr, nu tot. În ultimii douăzeci de ani, domnul Kellner a distrus specimene în valoare de vreo douăzeci de mii de dolari în acest fel. Aș mai adăuga că, în vreme ce dumnealui reușise să fabrice diamante de dimensiuni mari, nu i-a ieșit niciunul perfect până acum opt ani. Dar, între timp, cheltuielile de producție, după cum vă veți da seama, erau enorme, așa încât în cursul ultimilor opt ani au fost vândute cristale ce valorau în jur de un milion de dolari, câte unul sau câte două, pentru a putea face față acestor costuri.

Se opri pentru o clipă, după care reluă îngândurat:

— Toate astea, înțelegeți, nu s-au făcut de azi pe mâine. Domnul Kellner ajunsese la aproape optzeci și unu de ani și s-a apucat de lucru acum cincizeci și opt de ani. Cuburile de aici au fost clădite și instalate cu treizeci de ani în urmă. Tunurile au fost amplasate acum douăzeci și opt de ani, de atâta amar de vreme, încât amintirea lor s-a șters din mintea celor care le-au construit. Și, până acum patru ani, a fost asistat de fiul său, tatăl domnișoarei Kellner, și de fratele ei. În sala în care ne aflăm s-a produs o explozie în care au murit amândoi și, de atunci, a muncit de unul singur. Fiul lui – tatăl domnișoarei Kellner – a fost inventatorul aparatului care ne-a dat putința să șlefuim toate pietrele pe care vi le-am arătat. Acum trei zile, am trimis la Washington, prin poștă, cererea de brevetare pentru el. Este la fel de complicat ca un linotip și are o precizie de cronometru, dar face cât cincizeci de șlefuitori manuali experți la un loc. Până va sosi aprobarea pentru brevetare, trebuie să vă rog să-mi permiteți să protejez secretul.

Domnul Latham se întoarse iute spre el.

— Dar ne-ai explicat toate astea pe deplin, exclamă el tăios, arătând cubul și tunurile. Am putea duplica aparatul dac-am vrea.

— Da, ați putea, domnule Latham, îi răspunse tânărul încet, dar nu mai puteți duplica și creierul care a izolat carbonul în stare absolut pură de reziduurile arse ale zahărului brun. Acest creier a aparținut domnului Kellner. Secretul a murit odată cu el!

Iar se lăsă o tăcere îndelungată, spartă într-un târziu de domnul Schultze:

— Azda înzeamdă gă nu ze mai bod vage alde diabande bână gând aldginefa nu fa budea zgoade garbon în zdare bură, nu-i aja? Ja! Und azda ne vage be noi ză îndrebăm gâde diabande au vozd deja broduze?

— Diamantele pe care vi le-am arătat, domnilor, sunt toate câte s-au șlefuit până acum, îi răspunse domnul Wynne. La fabricarea lor s-au folosit mai puțin de douăzeci de discuri. Mai există vreo cinci sute, în valoare de un miliard de dolari, în mare, așadar, vedeți că sunt pregătit să-mi susțin în continuare propunerea adresată dumneavoastră, de a cumpăra o cantitate de o sută milioane de dolari, la jumătate din prețul valabil acum pe piața de desfacere.

Domnul Latham își trecu o mână peste fruntea înrourată de sudoare și se uită neputincios la neamț.

— Munca de șlefuire ar putea continua constant chiar aici, sub direcția domnului Czenki, continuă după o secundă domnul Wynne. Secretul acestui loc n-a fost divulgat timp de patruzeci de ani. Ne aflăm acum cam la cincizeci și ceva de metri sub pământ, în galeria unei mine de cărbuni abandonate, de la care și-a împrumutat Coaldale numele, și care comunică prin subsol cu locuința de la suprafață. Peste tot, tavanele și pereții se susțin pe stâlpi de siguranță și postavuri grele izolează acustic această sală, înăbușind până și zgomotele tunurilor. Domnul Czenki este cel mai potrivit pentru treaba asta. De zece ani, domnul Kellner îl considera primul expert al lumii și i-ar îndeplini dorințele dacă ar consimți. Dacă nu, voi prelua eu această sarcină… și voi sparge piața!… (Vocea i se înăspri puțin.) Și, domnilor, țineți-vă acasă detectivii! Secretul, de-acum, vă privește mai mult decât pe mine. Vă distruge pe dumneavoastră, dacă se va afla, nu pe mine!… Poliția din New York a transferat poliției locale această parte a anchetei, iar ei sunt niște prostănaci. Toate formele sunt legale, iar acest loc este în siguranță. Acum retrageți-vă oamenii! În ziua în care vă va fi livrat ultimul diamant și veți plăti o sută milioane de dolari până la ultimul bănuț, tot ce se află aici va fi distrus. Asta-i tot!

— O sută milioane de dolari! repetă domnul Latham. Chiar dacă am accepta propunerea, Schultze, cum am putea aduna suma asta enormă într-un an de zile și păstra secretul?

— Nu ze bune broblema ză budem, Laadham, gi drebuie, veni răspunsul.

Îl privi îngândurat pe tânăr.

— Agum ezde duminigă zeara și ne-adzi dad un răgaț bână gioi, dagă fă mai amindidzi.

Se întoarse iar spre domnul Latham, recurgând la filosofia lui excentrică:

— Gândejde-de, Laadham, alghimijdii z-au zdrăduid drei zude de ani ză vabrige o bieză din aur mare gâd un ag de gămălie und n-au reujid, iar el a obdzinud diabande mari gâd bumdul dău gu un big de gordidă ji de gurend elegdrig!… *Mein Gott*, omule! Dă-dzi zeama!

•

Bijutierii acceptară în cele din urmă propunerea domnului Wynne, iar acesta le mulțumi cu plecăciune și îi oferi domnului Czenki o revistă științifică, deschisă la o pagină având următorul titlu:

> „*Nou descoperita proprietate a radiumului.*
>
> *Expunerea timp de o lună la acțiunea radiumului schimbă culoarea diamantelor*, *rubinelor*, *smaraldelor și safirelor*”

•

Red Haney fu supus pentru a patra oară interogatoriului direct. Până la urmă, ajunseră să-i smulgă o mărturisire completă. Nu existase niciun complice.

— Vezi matale, dom’ polițai, se scuză el pe un ton de implorare, mătăluță și cu ălălant gagiu (se referea la domnul Birnes) erați așa de porniți să ziceți că a mai fost și altcineva amestecat în treaba asta și mi-ați dat mură în gură cu farfastâcurile

voastre, că mie mi-a prins tare bine și am zis: „Sigur că da”, dar, de fapt… eu am fost ăla.

{1} Un fel de suliță din lemn cu vârful în formă de frunză, folosită de zuluși împotriva soldaților britanici (n.tr.).

{2} Om politic englez (1899-1896) și magnat al diamantelor, premier al Coloniei Capului (1853-1902). Urmărind crearea unui imperiu colonial în Africa, a organizat cucerirea unui vast teritoriu din sudul continentului. A fost unul dintre inițiatorii războiului anglo-bur din 1899-1902 (n.tr.).

{3} Barney Barnato (1852-1897), pe numele său adevărat, Barnett Isaacs, magnat al diamantelor care a rivalizat cu Cecil Rhodes în lupta pentru controlul asupra industriei diamantifere sud-africane (n.tr.).

{4} Greutatea pietrelor prețioase se măsoară în carate; 1 carat = 1/5 dintr-un gram (n.tr.).

{5} Cele trei părți ale unei geme șlefuite sunt: coroana, sau partea de sus, centura, sau partea de mijloc și cea mai lată, pavilionul sau partea de jos (n.tr.).

{6} Fațetele oblice ale unei pietre prețioase șlefuite (n.tr.).

{7} Fațeta cea mai mare de pe coroană, paralelă cu centura (n.tr.).

{8} Fațeta cea mai mică de pe pavilion, de asemenea paralelă cu centura (n.tr.).

{9} Koh-I-Noor – primele documente care vorbesc despre el datează din 1304. Este considerat a fi unul dintre cele mai vechi diamante din lume, iar denumirea sa înseamnă „muntele de lumină”. Cântărește 108,9 carate și actualmente face parte din bijuteriile Coroanei britanice (n.tr.).

{10} Supă de carne (fr.) (n.tr.).

{11} Henri Ferdinand Frédéric Moissan (1852-1907), laureat al Premiului Nobel pentru chimie în 1906, renumit pentru izolarea elementului fluor din electroliza acidului fluorhidric și inventarea cuptorului cu arc electric care-i poartă numele. Mai este renumit și pentru lucrările sale în domeniul producerii diamantelor sintetice (n.tr.).

{12} Poliedru regulat cu opt fețe în formă de triunghiuri echilaterale (n.tr.).

{13} Poliedru cu douăsprezece fețe în formă de romburi egale (n.tr.).

{14} Poliedru cu douăzeci și patru de fețe în formă de triunghiuri isoscele (n.tr.).

{15} Poliedru convex cu patruzeci și opt de fețe egale, în formă de triunghiuri scalene (n.tr.).

{16} Se mai numește și diamantul Pitt. Este șlefuit în formă de briliant și are un colorit ușor albăstrui, a făcut parte din bijuteriile Coroanei franceze. Descoperit în India, în 1701, în forma lui brută cântărea 410 carate. A fost achiziționat de Sir Thomas Pitt, guvernatorul britanic al Madrasului. După șlefuire, diamantul a fost vândut în 1717 ducelui de Orléans, regentul Franței, de la care și-a luat numele (n.tr.).

{17} Orlov cântărește aproape 200 de carate și este un diamant cu o culoare metalică, foarte închisă. A făcut parte din bijuteriile Coroanei Romanovilor. Și-a luat numele de la contele Grigori Grigorievici Orlov, care, în 1774, l-a achiziționat și l-a oferit țarinei Ecaterina a II-a. Aceasta a poruncit să fie montat în sceptrul imperial (n.tr.).

{18} Cel mai spectaculos diamant descoperit vreodată, a fost găsit în 1906 într-o mină din Africa de Sud. A avut 620 de grame (3106 carate), înainte să fie tăiat. A fost denumit astfel în onoarea lui Sir Thomas Cullinan, cel care a descoperit mina respectivă. Are o culoare ușor albăstruie; a fost împărțit în nouă bucăți mai mari (dintre care Steaua Africii, de 530,2 carate, cel mai mare diamant fațetat din lume, ornează astăzi sceptrul regal al Marii Britanii, și un altul de 317,4 carate, care – alături de Koh-I-Noor – împodobește coroana regilor britanici) și alte 96 mai mici (n.tr.).

{19} De Beers Consolidated Mines Ltd., cea mai mare companie de producție și distribuire a diamantelor din lume, asociată strâns cu Corporația Anglo-Americană a Africii de Sud, o mare firmă care se ocupă în principal de mineritul aurifer și carbonifer. Sediul Central se află la Kimberley, Africa de Sud (n.tr.).

{20} Prima linie suspendată din New York City funcționa cu succes încă din 1871. La început trenurile mergeau cu aburi, iar mai târziu au fost electrificate (n.tr.).

{21} Charles Friedel (1832-1899), specialist francez în chimie organică și mineralogie, care a încercat să obțină diamante pe cale artificială (n.tr.).

{22} Dumnezeule din Ceruri (germ.) (n.tr.).

{23} Asta e (germ.) (n.tr.).

{24} Parte proeminentă a unei piese din lemn sau din metal care se îmbucă în scobitura corespunzătoare a altei piese, pentru a asigura o

îmbinare perfectă (n.tr.).

{25} Culata este partea dinapoi a țevii unei arme de foc, în care se află locașul închizătorului (n.tr.).

{26} Exploziv preparat din nitroglicerină și nitroceluloză (n.tr.).

Table of Contents

• I • PRIMUL DIAMANT •
• II • „CIREȘEL ȘI CIREȘICA” •
• III • JOI LA ORA TREI •
• IV • REZERVA NELIMITATĂ •
• V • ISTEȚUL DOMN BIRNES •
• VI • FEMEIA MISTERIOASĂ •
• VII • UN MESAGER ÎNARIPAT •
• VIII • CÂTEVA IPOTEZE •
• IX • ȘI MAI MULTE DIAMANTE! •
• X • MARELE JOC •
• XI • CLOPOȚELUL AMUȚIT •
• XII • INTEROGATORIUL DIRECT •
• XIII • APARE DOMNUL CZENKI… •
• XIV • PRINȘI ÎN PLASĂ •
• XV • O PARTE DE ADEVĂR •
• XVI • EXPLICAȚIILE DOMNULUI CZENKI •
• XVII • CUBUL GIGANTIC •

Table of Contents

• I • PRIMUL DIAMANT • 2
• II • „CIREȘEL ȘI CIREȘICA” • 8
• III • JOI LA ORA TREI • 13
• IV • REZERVA NELIMITATĂ • 22
• V • ISTEȚUL DOMN BIRNES • 29
• VI • FEMEIA MISTERIOASĂ • 38
• VII • UN MESAGER ÎNARIPAT • 42
• VIII • CÂTEVA IPOTEZE • 44
• IX • ȘI MAI MULTE DIAMANTE! • 50
• X • MARELE JOC • 56
• XI • CLOPOȚELUL AMUȚIT • 63
• XII • INTEROGATORIUL DIRECT • 71
• XIII • APARE DOMNUL CZENKI… • 76
• XIV • PRINȘI ÎN PLASĂ • 81
• XV • O PARTE DE ADEVĂR • 87
• XVI • EXPLICAȚIILE DOMNULUI CZENKI • 95
• XVII • CUBUL GIGANTIC • 102